

REFERAT Økonomiudvalget 2018-2021 d. 23-05-2018

Mødedato Onsdag d. 23. maj 2018 kl. 17:00

Mødested Groningen i Holland

Indholdsfortegnelse

Principgodkendelse af ny affaldsordning med separat indsamling af bioaffald.....	3
Hvidbog for offentlig høring for kommuneplantillæg for Dalum Papirfabrik, herunder valg af scena	9
Kommuneplantillæg nr. 55 - Dagligvarebutikker op til 1200 m2 endelig vedtagelse.....	24
Effekt- og Økonomiopfølgning for 1. halvår 2018, for de områder, der hører under Økonomiudvalg	26
Anlægsopfølgning for 1. halvår 2018.....	33
Fjernvarme Fyn Distribution A/S - prisnedsættelse pr. 1/7 2018.....	35
Lukket:	38
Lukket:	39
Økonomiudvalgets nye effektmål.....	40
§ 17, stk. 4-udvalg vedr. borgerinddragelse.....	43
Nytækningsudvalget: Bruttoliste med idéer.....	48
Lukket:	50
Stadsdirektøren orienterede om forlængelse af projektperioden for projektet Flere ledige i servicejo	51
Stadsdirektøren orienterede om ændret afrapporteringstidspunkt for bandeindsatsen.....	52

Punkt 1: Principgodkendelse af ny affaldsordning med separat indsamling af bioaffald

07.00.01-P08-1-18

Resume

Odense Kommune skal ændre indsamlingsordningerne for husholdningsaffald for at øge mængden af affald, som genanvendes. Vores nuværende genanvendelse var ca. 40 % i 2016, og det nationale mål er, at der skal genanvendes minimum 50 % af husholdningsaffaldet i 2022. Endvidere er der nye og skrappe mål på vej fra EU, herunder et specifikt krav om separat indsamling af bioaffald.

By- og Kulturforvaltningen og Odense Renovation A/S har på denne baggrund gennemført et forsøg kaldet "Sorter-Mere-Odense" ved 2.000 husstande med to forskellige indsamlingsordninger (afrapporteres i andet dagsordenpunkt). Sideløbende har Odense Kommune medvirket i et projekt sammen med de øvrige fynske kommuner, hvor der er vurderet på mulige fremtidige indsamlings- og genanvendelsesløsninger på Fyn. Projektet er kaldet SYFRE (Synergi i fynske ressourcestrategier).

For at være sikker på at kunne opfylde krav om genanvendelse i 2022 foreslår By- og Kulturforvaltningen, at der indføres en ny ordning for husstandsindsamling af affald, hvor der indsamles 6 affaldstyper: Bioaffald (madaffald), restaffald, papir, småt pap, metalaffald og glasaffald i 2 to-rums beholdere. Borgeren skal således sortere i 2 beholdere med tilsammen 4 forskellige rum ved husstanden, hvor småt pap og papir sammenblandes, samt metal og glas sammenblandes. Der vil efterfølgende ske en maskinel sortering af de sammenblandede affaldstyper.

Samtidig anbefales igangsat et arbejde med at afdække mulighederne for, om der skal etableres et fælles fynsk eftersorteringsanlæg, hvor borgernes restaffald sorteres.

Hvis det fælles fynske eftersorteringsanlæg bliver en realitet, viser beregningerne, at såvel regeringens mål for 2022 om 50 % genanvendelse såvel som de langsigtede EU-mål for 2030 og 2035 vil kunne opfyldes med de nævnte to beholdere hos borgerne.

De foreløbige økonomiske beregninger viser, at de nye ordninger - inklusive de 2 to-rums beholdere og behandlingsanlæg til bioaffald - vil medføre, at renovationstaksterne stiger ca. 4 %. Denne stigning vil blive indarbejdet i taksterne i takt med de foretagne investeringer i nye affaldsbeholdere, rumopdelte skraldebiler, behandlingsanlæg til bioaffald mv.

Umiddelbart efter, at byrådet endeligt har fastlagt den nye ordning, informeres alle husstande i Odense Kommune om, at der er ny ordning på vej. En række kommunikationstiltag er planlagt for at sikre vellykket implementering af det nye initiativ blandt borgerne, herunder også diverse former for borgerinddragelse og -dialog.

Den nye indsamlingsordning forventes udrullet etapevis fra foråret 2019, og det vil vare ca. to år, før samtlige husstande i kommunen har fået ordningen etableret.

Effekt

Flere borgere er sunde og trives

Den nye ordning vil medføre, at der genanvendes mere affald, hvilket har en gavnlig effekt på miljø og klima såvel lokalt som globalt. Der vil være mindre udledning af drivhusgasser og sundhedsskadelige stoffer. Derved opnås en positiv effekt på borgernes sundhed.

Langt de fleste borgere er miljøbevidste. Forslaget vil derfor også have en positiv effekt på borgernes trivsel, fordi det netop giver dem mulighed for at kunne gøre en indsats ved at sortere mere affald fra til genanvendelse.

Børn lærer mere og er mere kompetente

Såfremt byrådet vedtager forslaget, vil både børn og voksne skulle lære den nye ordning at kende og lære, hvordan affaldet skal sorteres. Der skal sorteres 6 typer affald hos borgerne. Institutioner, som børnehaver og skoler, skal sortere i de samme typer. Børn møder derfor den nye sortering både hjemme og i institutionerne og kan derfor blive mere kompetente til at sortere affald. Endvidere vil Odense Renovation udføre flere tiltag i børnehaver og skoleklasser, hvor børnene lærer om affaldssortering, og hvad affaldet bliver til – løbende med udrulningen.

Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber

Det er en ordning, alle borgerne er fælles om at benytte. By- og Kulturforvaltningen vurderer, at mange borgere vil synes, at det er betydningsfuldt at deltage i de nye ordninger, hvor de skal sortere mere affald fra til genanvendelse. På den måde er borgerne sammen om at tage et ansvar for miljøet og vores fælles ressourcer.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet - under forudsætning af senere godkendelse af affaldsregulativet og renovationstaksterne - principgodkender:

1. Der indføres nye indsamlingsordninger for alle borgere i kommunen, således at der afhentes følgende 6 affaldstyper nær den enkelte husstand: Bioaffald (madaffald), restaffald, papir, småt pap, metalaffald og glasaffald. Med udrulning i etaper over ca. 2 år startende fra foråret 2019.
2. En-familie-husstands nuværende 2 affaldsbeholdere erstattes med 2 nye affaldsbeholdere, som hver er inddelt i to rum - dermed bliver der 4 rum til affald i alt - så husstandsindsamlingen bliver med følgende sortering for borgerne:

Beholder I

Rum 1: Bioaffald (madaffald).

Rum 2: Restaffald.

Beholder II

Rum 1: Papir og småt pap.

Rum 2: Metalaffald og glasaffald.

By- og Kulturforvaltningen indstiller under forudsætning af byrådets godkendelse af indstillingspunkterne 1-2, at udvalget godkender:

3. By- og Kulturforvaltningen fortsætter arbejdet med undersøgelse af mulighederne for samarbejde med andre fynske kommuner om et fælles centralt eftersorteringsanlæg, således at især plastaffald kan sorteres fra, men også udsortering af tekstiler og andre genanvendelige materialer fra borgernes restaffald.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingens punkt 1 og 2.

Til indstillingspunkt 3 stiller rådmand Jane Jegind, udvalgsmedlemmerne Araz Khan og Kristian Guldfeldt følgende ændringsforslag:

By- og Kulturforvaltningen fortsætter arbejdet med undersøgelse af mulighederne for samarbejde med andre fynske kommuner om et fælles centralt eftersorteringsanlæg, således at især plastaffald kan sorteres fra, men også udsortering af tekstiler og andre genanvendelige materialer fra borgernes restaffald. Mulighederne for at indgå i samarbejde med en privat aktør eller udbyde opgaven om at sikre eftersorteringen skal afsøges fælles mellem kommunerne.

Udvalgsmedlemmerne Anders W. Berthelsen, Maria Brumvig, Niclas Turan Kandemir og Brian Skov Nielsen stemmer imod ændringsforslaget, hvormed det bortfalder.

By- og Kulturudvalget godkender forvaltningens indstillingspunkt 3.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Udsat med henblik på indhentelse af yderligere oplysninger.

Sagsfremstilling

I Odense Kommunes affaldsplan "Dit affald - vores ressource" er det besluttet, at kommunen som minimum vil genanvende 50 % af husholdningsaffaldet i 2022 for at leve op til genanvendelsesmål fastlagt i regeringens ressourcestrategi fra 2013. Endvidere stiller EU krav om, at der skal ske udsortering af madaffald i 2023, samt at der skal opnås en genanvendelse på 60 % i 2030 og 65 % i 2035 (EU-Kommissionens pakke om cirkulær økonomi, som vedtages i løbet af 2018, jf. Miljøstyrelsens udtalelse af 21/12 2017).

I dag indsamles der affald i to beholdere ved husstande i Odense Kommune – én beholder til blandet pap og papir og én beholder til dagrenovation (restaffald). Derudover kan borgerne aflevere genanvendeligt affald på genbrugspladserne og glas i glaskuber forskellige steder i kommunen. Vores nuværende ordninger gav en genanvendelse på ca. 40 % af husholdningsaffaldet i 2016.

Målet om minimum 50 % genanvendelse kan ikke nås alene ved at optimere på de nuværende indsamlingsordninger. Der er således et behov for nye indsamlings- og behandlingsmetoder af husholdningsaffaldet for at kunne opfylde de kommende krav til genanvendelse.

Odense Renovation har udført forsøg med indsamling af flere genanvendelige affaldstyper hos 2.000 husstande i Odense Kommune. Forsøget har forløbet i et år fra oktober 2016 til oktober 2017. Afrapporteringen sker i særskilt dagsordenspunkt til By- og Kulturudvalget.

Det skal bemærkes, at en revideret udgave af kommunens nuværende affaldsregulativer vil blive fremlagt til politisk behandling i efteråret 2018, hvorved der skabes et hjemmelsgrundlag for den indstillede indsamlingsordning inden dens ikrafttræden primo 2019.

Mulighed for samarbejde med andre kommuner - SYFRE

Odense Kommune har medvirket i et projekt sammen med de øvrige fynske kommuner, hvor der er vurderet på mulige fremtidige indsamlings- og genanvendelsesløsninger på Fyn – projektet er kaldet SYFRE (Synergi i fynske ressourcestrategier). Syddansk Universitet har sammen med de fynske kommuner, affaldsselskaber og energiselskaber gennemført projekterne SYFRE I og II med detaljerede analyser af kommunernes nuværende affaldsløsninger samt opstillet og regnet på en række fremtidige mulige scenarier for indsamling og genanvendelse af husholdningsaffaldet, bl.a. med eftersortering af restaffaldet på et fælles sorteringsanlæg.

Formålet med analyserne er at danne grundlag for kommunernes beslutning om vejen frem til opfyldelse af de fremtidige mål for genanvendelse. Scenarieanalyse for alternative fremtidige genanvendelsesløsninger på Fyn, Cowi (SYFRE) rapport, ses i bilag.

SYFRE har bl.a. vist, at de fynske kommuner kan opnå en højere genanvendelsesprocent med et fælles fynsk eftersorteringsanlæg til behandling af restaffaldet, end hvis borgerne selv sorterer affaldet ved husstanden. Endvidere vurderes der at være klare stordriftsfordele og dermed økonomiske fordele ved at forankre dette i et fælles fynsk samarbejde.

Erfaringer fra andre lande samt SYFRE-rapporten viser, at vi på Fyn råder over den nødvendige affaldsmængde til at kunne drive et rentabelt fælles eftersorteringsanlæg.

Derudover giver et eftersorteringsanlæg mulighed for på sigt, at frasorteringen kan forfines og optimeres til flere affaldstyper til genanvendelse (f.eks. tekstiler og drikkekartoner). Herved er der potentiale for at kunne øge genanvendelsen yderligere uden at øge antallet af beholdere hos borgerne. Dette bidrager til en god robusthed i forhold til fremtidige krav og ønsker.

By- og Kulturforvaltningen foreslår derfor, at forvaltningen og Odense Renovation fortsætter samarbejdet med de øvrige fynske kommuner om undersøgelse af mulighederne for et fælles fynsk eftersorteringsanlæg.

By- og Kulturforvaltningens forslag til ny affaldsordning

Indstillingen er resultatet af Odense Renovations og forvaltningens kobling af erfaringerne fra egne forsøg, andre kommuners ordninger og resultaterne fra SYFRE-rapporten.

By- og Kulturforvaltningen forslår, at der indføres en ny ordning for husstandsindsamling af affald, hvor der indsamles 6 affaldstyper: Bioaffald (madaffald), restaffald, papir, småt pap, metalaffald og glasaffald.

Borgeren skal således sortere i 4 forskellige rum ved husstanden, hvor småt pap og papir sammenblandes, samt metal og glas sammenblandes. Der vil efterfølgende ske en maskinel sortering af de sammenblandende affaldstyper.

Beregninger viser, at der ved denne ordning kan opnås en genanvendelse på 61 %, og dermed burde Odense Kommune uden problemer kunne opfylde regeringens mål om 50 % genanvendelse i 2022.

Det foreslås, at plastaffald ikke husstandsindsamles hos borgerne i første omgang, men at borgerne som hidtil vil kunne aflevere plastaffald på genbrugspladserne.

I bilag findes notatet "Planlægning – implementering af ny affaldsordning, Odense Renovation A/S", som uddyber baggrunden for den foreslåede nye ordning. Nedenfor ses figur, som illustrerer ordningen.

Hvordan opfyldes de langsigtede genanvendelsesmål?

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at EU-mål for 2035 på 65 % ikke vil kunne opfyldes med den ovenfor beskrevne ordning uden et eftersorteringsanlæg. Men hvis det fælles fynske sorteringsanlæg bliver en realitet, viser beregningerne, at også det langsigtede EU-mål vil kunne opfyldes, uden at borgerne skal have flere affaldsbeholdere.

Bliver et fynsk eftersorteringsanlæg derimod ikke en realitet, skal der yderligere tiltag til og formentlig indførelse af flere affaldsbeholdere hos husstandene.

Beregningerne viser, at hvis der stilles en tredje beholder ud til borgerne til udsortering af plast, kan der opnås en genanvendelse på 62 %, hvilket heller ikke er nok til målet for 2035 (65 %). Der skal derfor yderligere tiltag til for at opfylde de langsigtede mål.

Tidsplan

Den nye indsamlingsordning forventes udrullet etapevis fra foråret 2019, og det vil vare ca. to år, før samtlige husstande i kommunen har fået ordningen etableret.

Kommunikation

Umiddelbart efter, at byrådet endeligt har fastlagt den nye ordning, informeres alle husstande i Odense Kommune om, at der er ny ordning på vej. En række kommunikationstiltag er planlagt for at sikre vellykket implementering af det nye initiativ blandt borgerne, herunder også diverse former for borgerinddragelse og -dialog.

Odense Renovations bestyrelses anbefalinger

Odense Renovations bestyrelse er enig i By- og Kulturforvaltningens forslag til nye affaldsordninger og fortsat samarbejde med de andre fynske kommuner og anbefaler, at:

- Der indføres nye affalds- og genbrugssystemer baseret på opdeling i de 4 kategorier: Bioaffald, restaffald samt papir/småt pap, metal/glas.
- Der sikres afsætningskanaler for alle affaldskategorier, inden løsningerne igangsættes, så yderligere undersøgelser af afsætning af plast og et fælles centralt sorteringsanlæg foretages for at fastlægge de rigtige løsninger, inden disse besluttet.

Økonomi

Odense Renovation A/S' foreløbige økonomiske beregninger viser, at der vil blive en omkostningsstigning ved at gå fra den nuværende ordning med 2 stk. enkeltrums beholdere til en fremtidig ordning med 2 stk. to-rums beholdere - inklusive behandlingsanlæg til bioaffald. Stigningen i omkostninger vil samlet set udgøre ca. 4 % af Odense Renovations samlede årlige omkostninger på ca. 134 mio. kr.

Den nye ordning vil derfor medføre en tilsvarende gennemsnitlig stigning på ca. 4 % i renovationstaksterne fordelt på de forskellige boligtyper i Odense Kommune. Når taksterne er beregnet, vil de blive forelagt Økonomiudvalget og byrådet i en særskilt sag.

Afledt drift

Odense Kommunes interne udgifter til renovation udgør årligt omkring 5 mio. kr. Heraf udgør udgifterne til Odense Renovation A/S hovedparten.

En ekstraordinær stigning på 4 % vil således medføre en stigning i udgifterne ud over ordinære stigninger i taksten på ca. 200.000 kr. på årsbasis. Den forøgede udgift vil blive håndteret inden for eksisterende rammer.

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

SYFRE II - Slutrapport 3 - fremsendt

Planlægning - implementering af ny affaldsordning

Punkt 2: Hvidbog for offentlig høring for kommuneplantillæg for Dalum Papirfabrik, herunder valg af scenarier for udviklingen

01.00.05-P16-1-18

Resume

Efter flere års forarbejde vedtog By- og Kulturudvalget i oktober 2017 en helhedsplan for området omkring Dalum Papirfabrik, der sigter mod at omdanne området til et nyt bolig- og serviceområde. Efterfølgende er der afholdt forudgående høring for ændring af kommuneplanrammerne for Dalum Papirfabrik og de tilstødende arealer. Som en del af høringen og efterfølgende har der været yderligere dialog og afholdt informationsmøder samt separate møder med borgere, foreninger og andre interessenter.

Med denne sag forelægges en hvidbog for de indkomne bemærkninger samt forslag til rammerne for den kommende kommune- og lokalplanlægning for området.

På den baggrund ønskes der med denne sag, at der træffes beslutning om:

1. Omfanget af grønne områder øst for Odense Å – valg af scenarie.
2. Hvordan forvaltningen skal forholde sig til støjen fra Den Fynske Landsby.
3. Den trafikale betjening af området.
4. Gasværksgrunden - tilbud fra grundejer.

Effekt

Flere indbyggere i Odense

Borgerinddragelsen er en del af processen for at udvikle området med især attraktive boliger.

Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser

Dele af især den eksisterende Papirfabrik forventes anvendt til serviceerhverv og butik.

Flere borgere er sunde og trives

Ved at udvikle området med grønne områder og stisystemer gives der mulighed for rekreativ brug af området. Stisystemet langs Odense Å vil blive sammenhængende til glæde for beboere i Dalum, for brugere af Fruens Bøge og for fodgængere og cyklister i hele den sydvestlige del af byen.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender retning for den kommende kommune- og lokalplanlægning for området ved at:

1. Vælge ét scenarie blandt scenarierne 1 til 5 for omfanget af det grønne område øst for Odense Å.
2. Vælge mellem løsning A (via Zachariasvænget) eller B (via Dalumvej) for trafikbetjening af den østligste del af området.
3. Beslutte, om forvaltningen skal arbejde videre med tilbud om magelæg fra Dalum Holding.
4. Beslutte, om lokalplanen for Dalum Papir skal indeholde krav om en andel af almene boliger.

By- og Kulturudvalget anbefaler følgende:

Ad indstillingspunkt 1.

Scenarie 3 vælges med den bemærkning, at niveauforskellen i terrænet skal bevares, og at der ikke må bygges mellem åen og skrænten.

Ad indstillingspunkt 2.

Løsning A vælges. Udvalget bemærker, at der i sagsfremstillingen ikke er taget stilling til trafikafviklingen i byggeperioden, men idet dette fylder meget hos bekymrede borgere, ønsker udvalget allerede på nuværende tidspunkt at tilkendegive, at trafikken i forbindelse med byggeperioden skal afvikles via Dalumvej.

Ad indstillingspunkt 3.

Kan ikke anbefale, at der arbejdes videre med tilbuddet om magelæg.

Ad indstillingspunkt 4.

Rådmand Jane Jegind foreslår, at udvalget anbefaler, at forvaltningen pålægges at tilbyde ledige almene kvoter til anvendelse i området begyndende med de første kvoter i 2019. Ved fordeling af kvoter i de efterfølgende år skal Dalum tages med i betragtning i den årlige prioritering af almene byggeprojekter, der fremlægges i udvalget.

Udvalgsmedlem Brian Skov Nielsen stillede et ændringsforslag hertil, således at udvalget anbefaler, at kvoten til almene boliger skal være på 25 %.

Rådmand Jane Jegind og udvalgsmedlemmerne Anders W. Berthelsen, Maria Brumvig, Niclas Turan Kandemir, Araz Khan og Kristian Guldfeldt stemmer imod udvalgsmedlem Brian Skovs ændringsforslag, hvormed det bortfalder.

By- og Kulturudvalget anbefaler herefter rådmand Jane Jeginds forslag til indstillingspunkt 4.

Borgmesterforvaltningen bemærker, at den konkrete beslutning ikke umiddelbart har økonomiske konsekvenser for Odense Kommunes samlede økonomi, men at valget af retning for kommune- og lokalplanlægningen kan have forskellige økonomiske betydninger, som der senere i en sag vil skulle træffes konkrete beslutninger om, herunder anvisning af finansiering.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Rådmand Susanne Crawley Larsen tager forbehold for indstillingspunkt 1.

Sagsfremstilling

Igennem mange år har der været arbejdet for en omdannelse af området omkring Dalum Papirfabrik. Sammen med områdets lodsejere har der været arbejdet med en Helhedsplan, som det tidligere By- og Kulturudvalg vedtog i oktober 2017. Helhedsplanen skal danne grundlag for den videre planlægning, som skal bindes op på kommune- og lokalplanlægning.

Det samlede område omkring Dalum Papirfabrik ejes af fire lodsejere:

- MT Højgaard, der ejer selve den gamle papirfabrik.
- Fjernvarme Fyn, der ejer det eksisterende kraftvarmeværk, der er i drift.
- Dalum Holding, der ejer de fleste arealer øst for Odense Å.
- Odense Kommune, som ejer mindre arealer i den nordlige del af området samt den gamle Gasværksgrund, der ligger på Solbakken.

I forlængelse af vedtagelsen af helhedsplanen igangsatte det daværende By- og Kulturudvalg ny kommuneplanlægning for området med en såkaldt foroffentlighedsfase, hvor der indkaldtes idéer, forslag og bemærkninger til den kommende planlægning. Området er i dag overvejende udlagt til erhverv, men også til et område, der skal omdannes til byformål netop via en ændring i kommuneplanen, i form af et kommuneplantillæg.

I offentlighedsfasen er der modtaget 33 hørings svar, ligesom der er blevet afholdt to informationsmøder på Dalum Bibliotek. Desuden var der en efterfølgende interesse, der gjorde, at der den 15/1 2018 blev afholdt et borgermøde i Dalum Hallen med næsten 500 deltagere. Som opfølgning på dette møde og den store interesse har der også været helt konkret dialog mellem By- og Kulturforvaltningen og en lang række berørte borgere, foreninger og andre interessenter. Alle de indkomne bemærkninger fra såvel høringsfase som indkommet på borgermødet og i øvrigt, er refereret og behandlet i den vedlagte hvidbog.

Bemærkningerne koncentrerer sig særligt om to temaer:

- 1) Andel af grønne områder i særligt de østlige dele af området.
- 2) Trafikale forhold, herunder trafiksikkerhed.

Herudover er der kommet en række bemærkninger, der vedrører andre forhold – her henvises til Hvidbogen.

Gældende kommuneplan og Helhedsplan

I den gældende kommuneplans rammedel er det samlede område omkring Dalum Papirfabrik udlagt til erhvervsformål langs åen og til friarealformål i den østligste del af området. Se skitsen til venstre nedenfor.

Området omkring Dalum Papirfabrik er desuden udpeget til at skulle byomdannes i Kommuneplan 2016-2028 – som et ”byomdannelsesområde”.

Kommuneplanen viser desuden en skitse, hvor det nævnte udpegede friareal i stedet kan placeres i områdets nordlige del mod Odense Å. På skitsen udlægges desuden 40 m bræmme langs åen til grønne arealer. Se skitsen til højre nedenfor.

I Kommuneplanen stilles der krav om, at der skal etableres en ”kvarterpark” i området, hvis der skal ske en byomdannelse, ligesom der gives en overordnet ramme til, at der samlet kan etableres 72.000 m² til boliger og kontor- og serviceerhverv i området. 36.000 m² skal efter planen ligge på hver sin side af åen, og arealerne skal på den østlige side af åen fordeles mellem lodsejerne.

Helhedsplanen udlægger konkret 25.000 m² bebyggelse/service på Dalum Holdings arealer.

Til venstre ses kommuneplanens rammer for Dalum Papir, de blå områder er erhvervsområder, og det gule er den forurenede gasværksgrund. Til højre ses princip for kommende bebyggelse i området

Ad 1) Andel af grønne områder i særligt de østlige dele af området

Der har i offentlighedsfasen og i den efterfølgende debat været meget stort fokus på, hvorvidt området øst for Odense Å er grønt nok – med andre ord om, hvor stor en andel af området, ejet af Dalum Holding, der skal bebygges, og hvor meget der skal fremstå som grønne offentlige arealer. Alle modtagne henvendelser og idéer fremgår af vedlagte hvidbog, ligesom der også i den senere tid har været læserbreve og igangsat en digital underskriftsindsamling.

De øvrige dele af området har ikke været genstand for kommentarer omkring fordelingen mellem det grønne og byggeri.

De 5 scenarier

By- og Kulturforvaltningen har på baggrund af modtagne høringssvar, udarbejdet nedenstående 5 scenarier for den grønne struktur i området øst for Odense Å. Scenarierne er udarbejdet med henblik på, at By- og Kulturudvalget beslutter, hvilket scenarie den kommende kommune- og lokalplanlægning skal udarbejdes på baggrund af.

Forvaltningen anbefaler, at beslutningen tager udgangspunkt i:

- De landskabelige forhold.
- Det omliggende lokalområdes bebyggelsesstruktur, som typisk består af villaer i to plan på smalle grunde og sammenhængende bebyggelse i to etager.
- Byrådets ønske om, at området bruges til attraktive familieboliger som beskrevet i kommuneplanen.
- At højere bebyggelse (3-5 etager) kun tillades nær eksisterende høj bebyggelse ved Papirfabrikken og ved Dalum Kraftvarme, men der hentes byggemulighed ved mere tæt/lav bebyggelse og færre villaer.

Scenarie 1 - 40 meter offentligt grønt areal til åen - 5.000 m² park op mod banelinjen

Scenarie 1 fastholder helhedsplanens intentioner for disponering af arealerne inklusive 40 meter offentligt tilgængelige grønne arealer langs Odense Å samt minimum 5.000 m² kvarterpark op mod Svendborgbanen. Regnvandsbassiner til afvanding af de private arealer kan etableres i umiddelbar nærhed, men placeres på privat areal. Bebyggelsesmulighed i området er dermed uændret i forhold til helhedsplanen.

Scenarie 2 - 55-60 meter offentligt grønt areal til åen - mindre park i nord

Scenarie 2 foreslår, at det grønne bælte langs åen omfatter det, der i Helhedsplanen fremgår som den yderst beliggende række villagrunde i "Delområde 3" svarende til 55-60 m. I den resterende del af "Delområde 3" kan der ved dette scenarie opføres en række villaer eller rækkehuse. Mod nord afsluttes med et mindre, grønt areal end i scenarie 1. Scenariet kan reelt justeres med et bredere eller smallere grønt bælte med tilsvarende større eller mindre mulighed for etablering af yderligere boliger indenfor "Delområde 3". Det viste areal svarer til den række af villaer, der er illustreret i Helhedsplanen. Det vil sige, at bebyggelsen reduceres med ca. 2.400 m². Det svarer til for eksempel to punkthuse med hver 12 lejligheder eller mere tæt rækkehusbebyggelse på de øvrige arealer.

Scenarie 3 - Delområde 3 friholdes for bebyggelse, og der etableres grønt område

Scenarie 3 foreslår, at hele det, der i Helhedsplanen defineres som "Delområde 3", friholdes for bebyggelse, og der etableres grønt rekreativt område eller naturområde. Scenariet vil kræve, at der højst etableres 5.500 m² bassin til håndtering af regnvand fra de private arealer i det grønne område. "Delområde 3" omfatter 31.800 m². I Helhedsplanen, der viderefører lodsejers forslag til bebyggelsesplan, er der tegnet villaer og rækkevillaer i området svarende til 3.600 m² bebyggelse. Det svarer til for eksempel tre punkthuse med hver 12 lejligheder eller mere tæt rækkehusbebyggelse eller en kombination heraf på de øvrige arealer.

Scenarie 4 - 150 meter bræmme langs med Odense Å friholdes for byggeri

Scenarie 4 foreslår, at et område svarende til at åbeskyttelseslinjen respekteres og dermed friholder en bræmme på 150 m fra Odense Å. Scenariet vil kræve, at der højst etableres 5.500 m² bassin til håndtering af regnvand fra de private arealer i det grønne område. Scenariet vanskeliggør vejadgang til området via Dalumvej og vil reducere bebyggelsen med op til 7.400 m². I dette scenarie vil det være særligt vanskeligt at opnå samme byggeret, og vejadgang til alle Dalum Holdings arealer skal formodentlig ske fra øst (Zachariasvænget).

Scenarie 5 - Største del af området indenfor åbeskyttelseslinjen friholdes

Scenarie 5 foreslår, at størstedelen af området indenfor gældende åbeskyttelseslinje friholdes for bebyggelse, men at området tilpasses de landskabelige forhold – følger en skrænt. Scenariet friholder skrænten for byggeri, og skrænten kan samtidig afskærme kommende boliger ud mod scenariets grønne areal fra den offentlige færdsel. Scenariet vil kræve, at der højst etableres 5.500 m² bassin til håndtering af regnvand fra de private arealer i det grønne område. Scenariets konsekvens ligner konsekvensen af scenarie 3, da der ikke bygges på skrænten. Derfor reduceres også her med ca. 3.600 m² bebyggelse. Det svarer til for eksempel tre punkthuse med hver 12 lejligheder eller mere tæt rækkehusbebyggelse eller en kombination heraf på de øvrige arealer.

Den lodsejer, der særligt omfattes af scenarierne, Dalum Holding, har en forventning om - men ikke krav på - at opretholde samme antal bebyggede m² på egne arealer, som det vises i Helhedsplanen, hvilket svarer til 25.000 m². Ved et mindre bebygget areal vil der af gode grunde være tale om en mere koncentreret bebyggelse i form af færre villaer og flere rækkehuse, etageboliger m.m., hvis denne forventning skal imødekommes. Det vil eksempelvis medføre et større antal lejligheder og et mindre antal villaer/rækkevillaer end vist i helhedsplanen og samtidig et større antal højere bygninger - eksempelvis etageboliger i 3-4 etager. Noget vurderes dog at kunne hentes ved at bygge flere række-/klyngehuse i 2 etager og færre fritliggende villaer. Grundejeren har haft mulighed for at kommentere scenarierne. Han ønsker et reguleret scenarie 1 eller 2, mens han finder scenarie 3-5 uacceptable. Grundejers kommentar er vedlagt i bilag.

Det skal her bemærkes, at der grundlæggende i forhold til scenarierne skal tages forbehold for, at der kan bygges indenfor den nuværende åbeskyttelseslinje samt skovbyggelinje. Der tages ligeledes forbehold for, at nye boliger kan opføres, så de kan overholde støjgrænserne for aktivitetsniveauet på scenen i Den Fynske Landsby og Engen. Endelig kan nærmere undersøgelser omkring forurening, regnvandshåndtering og lignende gøre, at mulighederne for bebyggelse ændrer sig. Disse forhold vil først være helt klarlagt, når lokalplanlægningen foreligger.

Åbeskyttelseslinje og skovbyggelinje

Store dele af det samlede område er omfattet af åbeskyttelseslinjen, der udlægger en buffer på 150 m på hver sin side af åen (Naturbeskyttelseslovens § 16). Byggeri, terrænændringer m.m. indenfor åbeskyttelseslinjen kræver, at Odense Kommune meddeler en dispensation fra åbeskyttelseslinjen, eller kommunen kan søge Miljøstyrelsen om at reducere/ophæve åbeskyttelseslinjen. Området omkring Kraftvarmeværket og selve Papirfabrikken er ikke omfattet af åbeskyttelseslinjen, da der har været lovlig bebyggelse før den 1/9 1972. Alle de østlige arealer er helt omfattet af en skovbyggelinje, der ligger i en afstand af 300 m fra skoven.

Fredning

Området er særligt helt ned til Odense Å omfattet af fredningen omkring Odense Å. Inden for fredningen er der en lang række restriktioner mod at ændre tilstanden af området – eksempelvis må træer med stammer, der er over 25 cm i diameter, ikke fældes, og der må ikke udføres terrænændringer, anlægsarbejder eller lignende. Der er ikke nogen af de forhold, der er fremlagt i Helhedsplanen, som strider mod den gældende fredning, men der skal søges om tilladelse til anlæg af nye broer eller lignende.

Jura og eventuelle økonomiske konsekvenser for Odense Kommune

Uanset hvilke af ovenstående scenarier, der arbejdes videre med, vil følgende gøre sig gældende:

Overtagelsespligt

Grønne arealer skal betjene en bredere kreds end lokalplanområdet, og udlæg af den slags rekreative arealer vil kunne sidestilles med ”offentligt formål” i Planlovens § 48’s forstand.

Hvis grundejeren kan påvise, at der ikke længere kan rådes over arealet på økonomisk rimelig vis, vil kommunen kunne blive pålagt at overtage det udlagte areal, jf. Planlovens § 48.

For de arealer, som ligger indenfor åbeskyttelseslinjen, kan der argumenteres for, at der aldrig har været berettigede forventninger til udnyttelse af disse. Manglende mulighed for at bygge her skyldes ikke lokalplanen, men er en konsekvens af åbeskyttelseslinjen efter naturbeskyttelseslovens § 16.

Men det er By- og Kulturforvaltningens umiddelbare vurdering, at kommunen i en eventuel taksations sag ikke vil blive pålagt at overtage de arealer, man indenfor åbeskyttelseslinjen måtte vælge at udlægge til grønt areal med offentlige formål.

Ekspropriation

Det må påregnes, at realisering, anlæg og drift af et konkret grønt anlægsprojekt indenfor det ”grønne areal” vil blive et kommunalt projekt.

Kan der ikke opnås frivillig aftale med grundejer om overtagelse af arealet, vil kommunen i sidste instans kunne ekspropriere til formålet på baggrund af den endeligt vedtagne lokalplan.

Økonomi ved overtagelsespligt eller ekspropriation

Ved erstatningsfastsættelsen vil der fra kommunens side blive lagt vægt på følgende:

- Arealet ligger indenfor åbeskyttelseslinjen og kan derfor ikke umiddelbart bebygges.
- Arealet har været anvendt til slambassiner og antages at være bekosteligt at bebygge på grund af jord- og bundforhold.
- Hvis der udlægges regnvandsbassin indenfor arealet, skal der ikke svares erstatning af det areal, da regnvandsbassin er til grundejers fordel.
- Kommuneplanen giver en ”byggemulighed” på 36.000 etagemeter. De 36.000 gælder for hele området øst for åen. Kommunen er ikke bundet af de 36.000 etagemeter, men kan godt beslutte, at der skal udlægges mere friareal.
- Den politisk godkendte helhedsplan skaber ikke en ”forventningsværdi” i planlovens forstand.

Samlet vurderes det, at der i tilfælde af overtagelse skal gives erstatning til grundejer for de grønne arealer. Erstatningens størrelse skal ikke fastsættes på baggrund af grundejers forventning om bebyggelse af arealet.

Konklusion

Det er således By- og Kulturforvaltningens vurdering, at det i juridisk henseende er kommunen fuldstændig frit for at vælge det scenarie, man måtte finde mest hensigtsmæssigt.

Der må påregnes en økonomisk udgift for kommunen forbundet ved hvert enkelt scenarie, hvor udgiften vil stige i takt med omfanget af det areal, der udlægges til grønt område.

Økonomien forbundet med selve arealerhvervelsen (frivillig aftale, overtagelse efter Planlovens § 48 eller ekspropriation) vurderes at være relativt beskednen.

Den kommunale udgift til anlæg af det grønne – herunder stier og lignende - vurderes at være af en vis størrelse og vil stige i takt med størrelsen af det grønne område, der ønskes planlagt for. Efterfølgende vil der naturligvis være såvel vedligeholdelse som drift af de givne områder.

Ad 2 - Trafikale forhold, herunder trafiksikkerhed

Langt det meste af boligudbygningen i området forudsættes i Helhedsplanen vejbetjent via Dalumvej. For udvikling af arealerne øst for åen betyder dette, at den eksisterende bro ved Dalum Kraftvarme skal fungere som adgangsvej til udbygningen her og på de nordøstlige arealer.

Helhedsplanens Delområde 1, der ligger længst mod øst og i forlængelse af Zachariasvænget, foreslås dog vejbetjent fra Zachariasvænget.

Udenfor Helhedsplanens område ligger Zachariasvænget, der i dag er et kort vænge, der har status af privat fællesvej. Her ligger en offentlig og en privat daginstitution og for enden mod Helhedsplanens Delområde 1, nogle tekniske bebyggelser – et aflastningsværk for Fjernvarme Fyn og en teknisk bygning for Nature Energy (naturgas).

Der er således ikke private boliger, der har adresse på vænget i dag. Langs hele den østlige side af vænget ligger der en idrætsbane kantet af træer og krat. Vænget har ikke fortovej eller afmærkede arealer til fodgængere, cyklister eller parkering i dag.

Der har i forbindelse med høringen været en række henvendelser fra borgere, der bor i området omkring Zachariasvej og fra bestyrelser i daginstitutioner i området, der alle taler mod trafikbetjening af nye boliger i Helhedsplanens Delområde 1 via Zachariasvænget.

Hovedbudskabet er, at Zachariasvænget er for smalt til at trafikbetjene mange husstande, og at vænget allerede er utrygt at færdes på - især for børn. Desuden frygter borgere og brugere af institutionerne, at mere trafik på Zachariasvænget vil medføre støjgener og luftforurening – især for børn i daginstitutionerne og særligt for soveafsnittene, der vender mod vejen. Brugere frygter ligeledes kommende trafik til byggepladsen og gør opmærksom på, at der mangler parkeringsmulighed.

Borgerne foreslår forskellige alternativer:

- Al trafik til ny bebyggelse omkring Dalum Papir får vejadgang via Dalumvej.
- Området nær Zachariasvænget vejbetjenes via ny tilslutning til Stenløsevej.
- Zachariasvænget laves til en sti, og der anlægges en ny vej på idrætsbanen.

Flere ønsker dog idrætsbanen og træerne langs den bevaret. En beboer ønsker kompensation i forhold til sit huskøb i området. I tråd med ovennævnte bekymring for trafiksikkerheden på vænget nævner flere, at også Iver Vinds Vej er utryk for skolebørn.

By- og Kulturforvaltningen har holdt møder med skole, daginstitutioner og borgere i området med henblik på uddybning af borgernes bekymringer og forslag til, hvordan man kan skabe trafiksikre forhold i området. Bekymringen forstærkes af, at der er andre projekter, der trafikalt vil berøre trafikafviklingen i nærområdet, og der er i den forbindelse særligt fokus på omdannelse af den gamle skole på Demantsvej til boliger.

Borgere nord for Dalum Papirfabrik udtrykker på samme måde bekymring for øget trafikbelastning på Dalumvej med kø og vanskelige udkørselsforhold til følge.

Generelt er der en meget positiv indstilling over for stisystemet i det samlede område, men beboere på Gurlis Allé frygter indbliksgener fra nye stier mod deres boliger på Gurlis Allé.

By- og Kulturforvaltningens vurdering af trafikale forhold, herunder sikkerhed

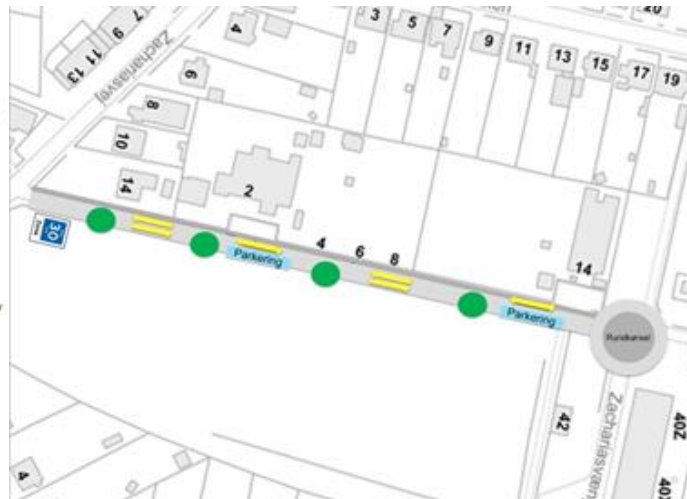
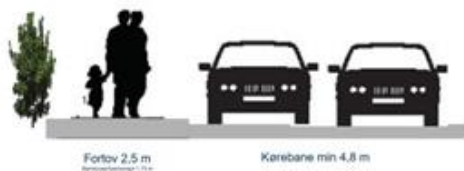
Ny boligbebyggelse nord for Zachariasvænget, som den er vist i Helhedsplanen, vil medføre maksimalt 380 nye bilture på vænget pr. dag. På vænget kører i dag 233 køretøjer, så dette tal vil i givet fald stige til 613 køretøjer pr. dag.

Til sammenligning svarer antallet til den trafik, der er på den sydlige del af Langelinie. Trafikken på en boligvej i Odense er typisk under 1.500 køretøjer dagligt. Hvis trafikmængden øges til 613 køretøjer pr. dag, vil støj fra trafikken stige cirka 1 dB(A) for de mest udsatte steder ved børneinstitutionerne.

Betragtes trafikstigningen ud fra ovenstående tal, vurderer forvaltningen, at den ikke er kritisk eller problematisk, men borgerne vil naturligvis opleve, at trafikmængden stiger i forhold til i dag. Forvaltningen vurderer ikke, at luftforurening vil blive et problem ved Zachariasvænget.

Der er mange muligheder for at arbejde med trafiksikkerheden i området. På Zachariasvænget er den vinkelrette parkering ved den sydligste børnehaven en utryghedsfaktor. Samtidig parkerer mange forældre, der skal hente eller bringe, på vejarealet, og der er i dag ikke et fortov til de gående.

Forvaltningen har lavet et konkret forslag til ombygning af vænget. Forvaltningen foreslår, at vejen opgraderes med fortov langs børnehaverne, at der etableres hastighedsdæmpning til 30 km/t, og at der indrettes nicher til parkering i lommer mellem træerne langs boldbanen. Løsningen vurderes at medføre, at enkelte træer mod idrætsbanen skal fjernes, mens forvaltningen vurderer det muligt at bevare de resterende træer. Idrætsbanens udstrækning berøres ikke af forslaget.

Snit og plan viser et princip med henholdsvis kørebane med to spor, kørebane i ét spor med parkeringsbås og kørebane med træbeplantning. Kørebanen er således som udgangspunkt i to spor, men snævres ind til ét, når parkeringsbåse eller træer skal passeres. Der er vist 2,5 m fortov mod børnehaverne.

Trods forslaget forbedringer til vænget ønsker daginstitutioner og beboere i området ikke den mertrafik, som boligudbygningen vil medføre. I stedet ønsker beboere og daginstitutioner, at trafikken føres ind via Dalumvej, Stenløsevej eller over idrætsbanen.

Ved krydset mellem Zachariasvej og Zachariavænget foreslår forvaltningen vigepligten vendt, så man fremover skal holde tilbage ved udkørsel fra Zachariasvej.

Ved Iver Vinds Vej er der etableret cykelbaner som en del af etablering af en supercykelsti fra midtbyen til Skt. Klemens. I den forbindelse er der indgået aftale med Dalumskolen om, at børn i fremtiden sættes af på den nordlige side af Iver Vinds Vej mellem Demantsvej og Zachariasvej.

Dalumvej vil blive belastet af trafik ved udbygning af det nye område. Vejen er i dag særligt belastet fra Dalum Kirke til Faaborgvej, hvor der er mange forretninger og meget krydsende trafik.

I Helhedsplanen er der vist vejadgang via to T-kryds til henholdsvis papirfabrikken og til betjening af de østlige arealer. Forvaltningen anbefaler, at vejadgang til papirfabrikken sker via ét lysreguleret kryds cirka midt i fabrikkens areal langs vejen. Senere vejadgang til de østlige arealer vil kunne ske via eksisterende vej til Kraftvarmeværket - her skal der etableres svingbaner fra området og ud på Dalumvej.

Forvaltningen kan vurdere på justering af de øvrige vejtilslutninger til Dalumvej op mod Faaborgvej med henblik på at øge kapaciteten på Dalumvej.

Ved Gurlis Allé ligger der tre villaer placeret direkte til åen, og disse kan få indbliksgener fra de nye stier. Dette forhold vil være ét af flere forhold, som forvaltningen skal forholde sig til og forsøge at afhjælpe, når stier planlægges og vurderes nærmere inden etablering. Det vil dog være meget vigtigt for at gøre et sammenhængende stiforløb langs Odense Å komplet, at stierne gennemføres.

Økonomi

Udgifterne til vejadgang med fortove til Helhedsplanens delområde 1 kan pålægges bygherren. Bygherren kan dog ikke pålægges at lave bedre parkeringsforhold til daginstitutionerne. Det er ligeledes forvaltningens vurdering, at bygherre på papirfabrikken kan pålægges at afholde udgifterne til de nødvendige vejombygninger hertil.

Konklusion

Forvaltningen anbefaler, at scenarie A, vejadgang til Delområde 1 via Zachariasvænget fastholdes, da gener fra trafikbelastningen vurderes at blive små, og at ombygningen af vænget vil forbedre trafikikkerheden omkring børneinstitutionerne.

Alternativt kan scenarie B, Dalumvej, benyttes til adgangsvej, og udbygningen udskydes til 2025, hvor fjernvarmeproduktionen senest lukker.

Vejadgang via Stenløsevej eller via ny vej på idrætsbanen kan ikke anbefales.

ØVRIGE FORHOLD

Gasværksgrunden

Dalum Holding har fremsat følgende tilbud til Odense Kommune som ejer af Gasværksgrunden:

”Hvis Odense Kommune vil stille gasværksgrunden til rådighed for området som kvarterpark (oprensningssomkostningerne forventes i så fald at være relativt beskedne) i forbindelse med vedtagelsen af lokalplan, så er vi indstillede på vederlagsfrit at overdrage området langs åen på den anden side af Dalumvej jf. vedlagte kort. Dermed stilles yderligere godt 17.000 m² friarealer til rådighed for borgerne, hvoraf halvdelen har stor naturværdi.”

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at grunden antages at være forurenede i en sådan grad, at oprensningssomkostninger ikke kan forventes at være relativt beskedne. Et magelæg vil forudsætte offentligt udbud.

Det er By- og Kulturforvaltningens vurdering, at en Kvarterpark vil gøre mest nytte, når den placeres sammen med den grønne bræmme, der, uanset hvilket scenarie der vælges, skal ligge langs Odense Å.

De arealer, der tilbydes til gengæld for Gasværksgrunden, er omfattet af Fredningen omkring Odense Å og har som sådan ikke nogen værdi ud over den rekreative.

Det anbefales at takke nej tak og arbejde for at udlægge Gasværksgrunden til bebyggelse i kommende lokalplanlægning.

5. Papirfabrikken - området vest for Odense Å

Der har under høringen og i de efterfølgende drøftelser været mest opmærksomhed fra borgerne på anvendelse af og adgang til arealerne øst for Odense Å.

Ved selve Dalum Papirfabrik er ejeren allerede ved at forberede en kommende lokalplanlægning for området, som følger principperne i Helhedsplanen. Projektet indeholder i øjeblikket 6.000-8.000 m² mere end de 36.000 m², kommuneplanen oprindeligt beskrev for området. Den større bygningsmasse skyldes blandt andet, at ejerne ønsker mange af de store bygninger i området bevaret og ombygget.

Som projektet tegnes lige nu, vil papirfabrikken bestå af etagebyggeri i en del af de oprindelige bygninger samt i nogle af de nye bygninger nærmest Dalumvej. Mod åen etableres der et 40 m bredt landskabsbælte til stier, regnvandshåndtering og rekreation. Bebyggelsen nærmest åen vil blive tæt/lave familieboliger.

Papirfabrikken vil være det område, hvor By- og Kulturforvaltningen vurderer, at der er bedst mulighed for indpasning af almene boliger. MT Højgaard, der ejer fabriksområdet, er imødekommende over for et ønske om almene boliger som en del af bebyggelsen - særligt seniorboliger findes interessante. Imidlertid ønskes der umiddelbart ikke en fast procentdel indskrevet i en kommende lokalplan.

4.200 m² alment byggeri som "familie- og seniorboliger" svarer til 10 % af den forventede bebyggelse på Papirfabrikken og vil koste kommunen mellem 8,8 og 21,2 mio. kr. i kommunal grundkapital afhængigt af, hvor stor den kommunale grundkapital bliver fra 2019. Dette er ikke kendt på nuværende tidspunkt. I øjeblikket er den på 10 % (af den samlede byggesum). Regeringen har ønsket, at den skal hæves til 24 %.

10.500 m² alment byggeri svarer til 25 % af bebyggelsen på selve Papirfabrikken og vil koste kommunen mellem 22 og 53 mio. kr. i kommunal grundkapital.

Beløbet afhænger af, hvad den kommunale grundkapital (kommunens andel af den samlede byggepris, der fastsættes af Folketinget) bliver fra 2019. Dette tal er endnu ukendt, men formodes at blive mellem 10-24 % af byggeriets samlede pris.

Her skal det oplyses, at Odense Kommunes nuværende budget fra 2019 for almene boliger er på 15.600.000 kr. årligt.

Sagens videre forløb

For de store arealer øst for Odense Å vil udvalgets beslutning for omfanget af grønne områder og for vejbetjening af området nærmest Zachariasvænget danne grundlag for den kommende planlægning af arealerne. Desuden forudsætter forvaltningen, at de af helhedsplanens principper, der ikke ændres af udvalgets beslutning, skal indgå i planlægningen.

Det forventes, at den mere konkrete planlægning vil udmøntes i to lokalplaner, som begge skal ledsages af et kommuneplantillæg. Én for Papirfabrikken og én for de øvrige områder særligt øst for åen.

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at arealerne øst for Odense Å bør omfattes af én samlet planlægning i form af en såkaldt rammelokalplan.

Det betyder, at der kommer én ny lokalplan, der lægger de overordnede rammer for udviklingen af eksempelvis den grønne struktur, herunder stiføring og regnvandsbassin, og så i øvrigt kun være ”byggeretsgivende” for de områder, der skal bebygges først. Det betyder, at der efterfølgende skal laves nye lokalplaner, når nye bebyggelser skal laves over tid.

Baggrunden for, at en sådan planlægning vil være hensigtsmæssig, vil være, at der vil være en tidsfølge i byggemulighederne, der blandt andet kan forholde sig til Dalum Kraftvarmeværks drift og nedlukning.

Lokalplanlægningen for området kan igangsættes, når byrådet har truffet beslutning om scenarier for den grønne struktur, samt hvordan områderne skal vejfædes.

For arealet vest for Odense Å, hvor Papirfabrikken ligger, fortsætter lokalplanarbejdet med udgangspunkt i helhedsplanens principper.

Bygherren er i samarbejde med forvaltningen i gang med de undersøgelser vedrørende støj, regnvandshåndtering, bygningsbevaring og lignende, der skal lægges til grund for lokalplanen.

Også her skal åbeskyttelseslinjen søges reduceret hos Miljøstyrelsen, men forvaltningen forventer, at denne sag om reduktion vurderes ud fra, at området er bebygget i dag og ikke fremstår som et grønt område.

Forvaltningen arbejder efter, at et lokalplanforslag for Papirfabrikken kan sendes i offentlig høring ultimo 2018.

Å~konomi

Det vurderes, at den forventede kommunale andel af udgifter til anlæg af stier, broer og grønne arealer vil udgøre ca. 12 mio. kr. ekskl. moms, heraf 2,5 mio. kr. ekskl. moms til etablering af grønne arealer. Udgiften til etablering af grønne arealer varierer alt efter, hvilket scenarie der besluttes. Udgiften til stier og broer er ikke afhængig af, hvilket scenarie der besluttes.

Overslagsmæssigt udgør den årlige driftsudgift til disse anlæg ca. 225.000 kr. ekskl. moms.

Tidsplan for anlæggenes gennemførelse og dermed udgifternes afholdelse kendes aktuelt ikke, da forudsætningerne for fastlæggelse af en sådan ikke er til stede. Juridisk er det Odense Kommune, som afgør tidspunkt for anlæg, men der vil selvfølgelig i takt med områdets udbygning være en forventning om, at kommunens anlæg også etableres.

Anslåede udgifter til eventuel erhvervelse af arealer til de grønne anlæg (scenarie 1-5) fremgår af det til sagen vedlagte lukkede bilag, som samtidig indeholder specifikation på det økonomiske overslag på anlægs- og driftsudgifter.

Bilag

Samlet hvidbog over borgerinddragelse

Brev fra Dalum Holding

Ejerforhold og delområder

Punkt 3: Kommuneplantillæg nr. 55 - Dagligvarebutikker op til 1200 m² endelig vedtagelse

01.02.03-P15-2-17

Resume

Den nyligt reviderede planlov giver mulighed for at øge størrelsen af dagligvarebutikker fra den tidligere grænse på 1.000 m² til 1.200 m². Størrelsen af dagligvarebutikker er fastlagt gennem kommuneplanen. Der har været et forslag til kommuneplantillæg, som ændrer kommuneplanens overordnede retningslinjer og de relevante rammeområder, i 8 ugers høring, som forelægges til endelig vedtagelse i byrådet via By- og Kulturudvalget og Økonomiudvalget. Der er kommet et høringssvar fra Fyens Stift.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet endeligt godkender kommuneplantillæg nr. 55 for mulighed for 1200 m² dagligvarebutikker.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Planloven lægger meget detaljerede rammer ud for, hvor der kan placeres butikker, og hvor store disse må være i kommuneplanen. Derfor indeholder den gældende kommuneplans rammer for lokalplaner bestemmelse om, at dagligvarebutikker ikke må være større end 1.000 m² plus et tillæg på 200 m² til personalefaciliteter.

Den nyligt reviderede planlov giver mulighed for at øge størrelsen af dagligvarebutikker fra den tidligere grænse på 1.000 m² til 1.200 m². Det drejer sig alene om enkeltstående butikker og butikker i såkaldte lokalcentre.

Dette kommuneplantillæg til detailhandelsbestemmelserne indeholder alene den ændring af dagligvarebutiksstørrelser i overensstemmelse med den reviderede planlovs nye grænse.

Det vil efter ændringen af detailhandelsbestemmelserne være muligt at dispensere fra gældende lokalplaners bestemmelser om dagligvarebutikkers maksimale størrelse på 1.000 m² til 1.200 m². Fremtidige lokalplaner vil som udgangspunkt blive udarbejdet for dagligvarebutikker op til 1.200 m².

Det vedlagte kommuneplantillæg nr. 55 indeholder konsekvensrettelse af detailhandelsbestemmelserne i kommuneplanens hovedstruktur samt ændrer 33 rammebestemmelser fra den tidligere grænse for dagligvarebutikkers maksimale butiksareal på 1.000 m² til 1.200 m². Den reelle forskel fra gældende bestemmelser er meget begrænset, da de 1.000 m² eksklusive "personalefaciliteter" og de 1.200 m² er inklusive.

Der har været afholdt 8 ugers høring, hvor der indkom høringssvar fra Fyens Stift, som bemærker, at de ikke har vurderet, om de konkrete rammeændringer påvirker kirkeomgivelser, men forbeholder sig ret deres ret til at gøre indsigelse mod efterfølgende udmøntende lokalplaner for 1.200 m² dagligvarebutikker i det omfang, det påvirker stiftets bygninger. Fyens Stift ønsker tillige at blive inddraget i eventuelle dispensationsansøgninger fra gældende lokalplaner i byggesagsbehandlingen for 1.200 m² dagligvarebutikker i det omfang, det er relevant i forhold til kirkeomgivelser.

By- og Kulturforvaltningens vurdering

Den reviderede planlov indeholder muligheder for at etablere marginalt større dagligvarebutikker. Det anbefales, at lovens nye muligheder udnyttes til at fremme bedre butikskomfort for kunderne og større vareudbud. Det vurderes ikke at få konsekvenser for de øvrige butikker i detailhandelsstrukturen. Det vurderes, at det fremsatte høringssvar fra Fyens Stift med ønske om høring i relevant omfang er sikret gennem forvaltningens gældende procedurer for planlægning og byggesagsbehandling.

Økonomi

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Vedtaget kommuneplantillæg 55, 1200 m2 dagligvarebutikker hele kommunen

Odense Kommune - tillæg nr. 55 - Bemærkninger fra Fyens Stift

Punkt 4: Effekt- og Økonomiopfølgning for 1. halvår 2018, for de områder, der hører under Økonomiudvalget

00.00.00-Ø00-16-16

Resume

Borgmesterforvaltningen fremsender Effekt- og Økonomiopfølgning for 1. halvår 2018 for de områder, der hører under Økonomiudvalget.

Økonomiudvalgets effektopfølgning for 1. halvår 2018

I Odense Kommune har vi fokus på effekterne af den kommunale opgaveløsning. Dette betyder, at vi følger udviklingen i de politiske effektmål sammen med opfølgningen på økonomien, og 1. halvårsrapport 2018 indeholder derfor som altid en status for de politiske effektmål. Dog vil effektdelen i denne 1. halvårsrapport udelukkende fokusere på udviklingen på de otte Odensemål, da de politiske udvalg i øjeblikket er i gang med at fastlægge nye effektmål for områderne under udvalgene.

Der er kommet nye data på 5 af 8 Odensemål, og for alle fem mål ses en positiv udvikling. Antallet af private arbejdspladser fortsætter med at stige, og de foreløbige tal viser, at antallet af private arbejdspladser er vokset med 2.056 i 2017. Dermed er antallet af private arbejdspladser samlet set steget med ca. 6.000 siden lanceringen af Vækstpolitikken. Hvis antallet af private arbejdspladser stiger tilsvarende i de kommende år, er det realistisk at nå det politiske mål om at skabe yderligere 10.000 private arbejdspladser frem mod 2020.

Den positive udvikling kommer også til udtryk i antallet af indbyggere, som nu har rundet 202.562, og ligeledes ses en stigning i borgernes indkomst fra 162.333 kr. i 2017 til 165.351 kr. i 2018 målt som beskatningsgrundlag pr. indbygger. Trods den positive udvikling for begge effektmål er der dog stadig langt til de høje ambitioner for 2020.

På velfærdsområdet er der også fremgang. Andelen af borgere i Odense, der er arbejdsduelige, fortsætter med at stige, og tilsvarende vokser andelen af beskæftigede og studerende uden studiejob. Endelig er en større del af byens ældre borgere blevet selvhjulpne, hvilket er en fortsættelse af den positive udvikling fra sidste effektopfølgning, og andelen af borgere over 65 år, der modtager hjemmehjælp eller bor på plejehjem, er nu nede på 16,4%. For disse to effektmål er der dog heller ikke udsigt til, at byrådets høje ambitioner for 2020 er inden for rækkevidde.

Økonomiudvalgets økonomiopfølgning for 1. halvår 2018

På driftsområdet under Økonomiudvalget forventes der et mindreforbrug i indeværende år på 16,1 mio. kr. Dette mindreforbrug består af et merforbrug på 11,1 mio. kr. på Service samt et mindreforbrug på 27,2 mio. kr. på Særlige driftsområder.

I prognosen er der indregnet en forventning om, at der laves en overførsel fra 2018 til 2019 på 50,0 mio. kr. for at sikre servicerammen i 2019, hvilket er en overførsel for hele kommunen. Indregnes denne overførsel ikke i prognosen, vil der forekomme et forventet mindreforbrug på 66,1 mio. kr. på driftsområdet under Økonomiudvalget, hvilket består af et mindreforbrug på 38,9 mio. kr. på Service samt et mindreforbrug på 27,2 mio. kr. på Særlige driftsområder.

Til Budget 2018 blev Borgmesterforvaltningens driftsbudget skåret med 22,8 mio. kr. som følge af oprettelsen af Velfærdsværnet ved Budgetforlig 2017. Herudover skulle forvaltningen finde yderligere besparelser for 6,2 mio. kr. i forbindelse med øget vederlag til borgmesteren og rådmænd, tilskud til Odense Lufthavn samt FLIS (samarbejde med

andre kommuner om et fælles ledelsesinformationssystem). Derfor blev der i alt lavet besparelser for 29 mio. kr. til Budget 2018, hvor alle besparelser, undtagen besparelsen på tilskuddet til Udvikling Fyn, er fuldt indfaset. Besparelsen på Udvikling Fyn forventes at have fuld indvirkning fra 2019 og frem.

Prognoser for de kommende år, på styringsområdet Service med overførselsadgang, tyder på, at forvaltningen har tre større områder, som har vedvarende merforbrug. Her er der tale om Barselsudligningsfonden, Beredskab Fyn og tilskudsområdet, der tilsammen vil have et strukturelt merforbrug på ca. 6,4 mio. kr. fra 2019 og frem. Omvendt har forvaltningen et område, elevområdet, som forventes at have et strukturelt mindreforbrug. Dette mindreforbrug er estimeret til at være 14,3 mio. kr. i 2019 faldende til 5,7 mio. kr. i 2020 og 4,7 mio. kr. i 2021. Estimater er underlagt en del usikkerheder og tager på nuværende tidspunkt ikke højde for elevindsatser eller de nye overenskomster.

Ud over prognosen på driftsområdet under Økonomiudvalget behandles der i denne sag også budgetændringer vedrørende "Udmøntning af afledt drift, udestående fra 2017" og "Odense Bys Museer".

Effekt

Nærværende opfølgning på de otte Odensemål skaber synlighed om udviklingen i Odense og skaber et afsæt for politiske drøftelser vedrørende prioriteringen af indsatser og ressourcer fremadrettet.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender:

1. Effekt- og økonomiopfølgning for 1. halvår 2018.
2. Udmøntning af afledt drift på 5.246.983 kr. i 2018 og 5.372.911 kr. fra 2019 og frem fra puljen under Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget på styringsområdet Service.
3. Budgetneutral tillægsbevilling på styringsområdet Service på 972.100 kr. i 2018 og frem fra Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget vedrørende Odense Bys Museer overgang til selvejende institution.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Dette er årets første afrapportering på effekt og økonomi. Parallelt med denne sag vil udvalgene behandle en opfølgning på anlægsprojekter.

Effekt- og Økonomiopfølgningen for 1. halvår 2018 giver et helhedsbillede af udvalgenes og kommunens samlede økonomi og udfordringer samt en opfølgning på de otte Odensemål. Borgmesterforvaltningen fremsender Effekt- og Økonomiopfølgning for 1. halvår 2018 for de områder, der hører under Økonomiudvalget.

Opfølgning på Økonomiudvalgets effektmål

De politiske udvalg arbejder i første halvdel af 2018 med fastlæggelsen af nye effektmål for udvalgsarbejdet. I den forbindelse vil udvalgene også fastlægge indikatorer og ambitionsniveauer for de kommende fire år. Processen med at fastlægge nye effektmål, indikatorer og ambitionsniveauer afsluttes først i juni 2018. Derfor præsenteres der i effektopfølgningen for 1. halvår af 2018 alene en status for udviklingen på de otte Odensemål. Fremtidige effektopfølgninger vil blive udarbejdet med afsæt i de effektmål, indikatorer og ambitionsniveauer, som udvalgene beslutter i juni 2018. Udvalgenes Effekt- og Økonomiopfølgning for 2. halvår af 2018 vil således tage udgangspunkt i udvalgenes nye effektmål, indikatorer og ambitionsniveauer.

En samlet status for de otte Odensemål fremgår af tabellen nedenfor. En grøn markering (●) viser en ønskværdig udvikling i indikatoren. En gul markering (●) viser, at der ikke har været en udvikling i indikatoren sammenlignet med sidste måling. En rød markering (●) viser en udvikling i indikatoren, der ikke er ønskværdig. Såfremt målsætningen på et givet mål er at nedbringe indikatoren, vil en lavere indikator i forhold til sidste måling derfor markeres med en grøn markering.

Odensemål	Indikator	Status ultimo 2017	1.halvår 2018	Udvikling	Ambitionsniveau 2018
Byrådet					
Flere indbyggere i Odense	Antal indbyggere i Odense	202.348 (1. jan. '18)	202.562 (31. mar. '18)	●	205.732
Flere borgere er sunde og trives	Andel arbejdsduelige borgere ¹ - seneste 12 mdr.	77,4% (okt. '17)	77,5% (dec. '17)	●	81,3%
Børn lærer mere og er mere kompetente	Andel af elever i folkeskolen, som får høje hhv. lave karakterer	37,7% 10,8%	-	-	35,15% 13,73%
Flere kommer i uddannelse og job	Andel af beskæftigede og studerende uden studiejob - seneste 12 mdr.	73,9%	74,2% (dec. '17)	●	78,8%
Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser	Antal private arbejdspladser ²	63.597 (2016)	-	-	66.437 (2017)
Borgernes indkomst skal stige	Beskatningsgrundlag per indbygger	162.233	165.351	●	176.350 kr.
Flere funktionsdygtige ældre og handicappede	Andel af borgere 65+, der modtager hjemmehjælp eller plejecenter	16,5%	16,4%	●	15,6%
Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber	Andel borgere, der oplever at være en betydningsfuld deltager i fællesskaber	85%	-	-	-

1 Arbejdsduelige borgere defineres som alle borgere i arbejdsstyrken samt studerende uden studiejob.

2 Danmarks statistik opgør antallet af private arbejdspladser med 13 mdr. forsinkelse. De foreløbige tal for 2017 er forbundet med en vis usikkerhed og viser en fremgang på 2.056.

En storby i fortsat vækst

Fremgangen fortsætter i Odense, og opgørelsen for 1. halvår viser en positiv udvikling på alle fem Odensemål, hvor vi har fået nye data siden sidste effektopgørelse. De foreløbige tal viser, at antallet af private arbejdspladser i Odense er steget med 2.056 i 2017, hvilket overstiger både fremgangen i 2016, der var på 1.996, og vækstpoltikkens strategiske mål om gennemsnitligt 1.667 flere private arbejdspladser årligt frem mod 2020. Dermed er antallet af private arbejdspladser samlet set steget med ca. 6.000 siden lanceringen af Vækstpolitikken. Det er dog vigtigt at bemærke, at det foreløbige tal

for 2017 er forbundet med en vis usikkerhed. Hvis antallet af private arbejdspladser stiger tilsvarende i de kommende år, er det realistisk at nå det politiske mål om at skabe yderligere 10.000 private arbejdspladser frem mod 2020.

Fremgangen ses også i antallet af indbyggere, hvor der i årets første 3 måneder har været en nettotilvækst på 214 personer, hvilket er på niveau med fremgangen i samme periode sidste år, hvor Odense havde en nettotilvækst på 195 personer. Borgernes indkomst er ligeledes i fremgang, og beskatningsgrundlaget pr. indbygger er således steget med 1,9% fra 2017 til 2018, hvilket overstiger fremgangen på 1,0%, der var fra 2016 til 2017.

Fortsat positiv udvikling på velfærdsområdet

På velfærdsområdet er der også fremgang. Andelen af borgere i Odense, der er arbejdsduelige, fortsætter med at stige, og tilsvarende vokser andelen af beskæftigede og studerende uden studiejob. Endelig er en større del af byens ældre borgere blevet selvhjulpne, hvilket er en fortsættelse af den positive udvikling fra sidste effektopfølgning, og andelen af borgere over 65 år, der modtager hjemmehjælp eller bor på plejehjem, er nu nede på 16,4%.

Selvom det går i den rigtige retning for alle fem Odensemål, hvor der foreligger nye data, så er ambitionen for 2018 endnu ikke blevet indfriet. I det følgende afsnit følges der op på driften.

Opfølgning på driftsområder

På driftsområdet under Økonomiudvalget forventes der et mindreforbrug i indeværende år på 16,1 mio. kr. Dette mindreforbrug består af et merforbrug på 11,1 mio. kr. på Service samt et mindreforbrug på 27,2 mio. kr. på Særlige driftsområder.

I prognosen er der indregnet en forventning om, at der laves en overførsel fra 2018 til 2019 på 50,0 mio. kr. for at sikre servicerrammen i 2019, hvilket er en overførsel for hele kommunen. Indregnes denne overførsel ikke i prognosen, vil der forekomme et forventet mindreforbrug på 66,1 mio. kr. på driftsområdet under Økonomiudvalget, hvilket består af et mindreforbrug på 38,9 mio. kr. på Service samt et mindreforbrug på 27,2 mio. kr. på Særlige driftsområder. I tabellen nedenfor ligger denne under "Centrale reguleringspuljer".

Til Budget 2018 blev Borgmesterforvaltningens driftsbudget skåret med 22,8 mio. kr. som følge af oprettelsen af Velfærdsværnet ved Budgetforlig 2017. Herudover skulle forvaltningen finde yderligere besparelser for 6,2 mio. kr. i forbindelse med øget vederlag til borgmesteren og rådmænd, tilskud til Odense Lufthavn samt FLIS (samarbejde med andre kommuner om et fælles ledelsesinformationssystem). Derfor blev der i alt lavet besparelser for 29 mio. kr. til Budget 2018, hvor alle besparelser, undtagen besparelsen på tilskuddet til Udvikling Fyn, er fuldt indfaset. Besparelsen på Udvikling Fyn forventes at have fuld indvirkning fra 2019 og frem.

Tabel 1 - Driftsprognose

2018 1.000 kr.	Korrigeret budget	Forventet regnskab	Afvigelse
Styringsområde Service:			
Stabe	240.949	238.531	2.418
Tilskud m.v.	147.363	147.181	183
Sundhed	37.397	32.458	4.939
Fællesudgifter	429.095	410.914	18.181
Centrale reguleringspuljer	30.615	70.943	-40.328
Service i alt ekskl. projekter med ekstern finansiering	885.419	900.027	-14.608
Projekter med ekstern finansiering	5.849	2.389	3.461
Service i alt	891.269	902.416	-11.147
Styringsområde Særlige driftsområder:			
Sundhed	765.018	754.308	10.710
Fællesudgifter	25.027	24.665	363
Centrale reguleringspuljer	51.432	35.304	16.128
Særlige driftsområder i alt	841.478	814.277	27.201
I alt	1.732.747	1.716.693	16.054

'-'=merforbrug, '+'=mindreforbrug

Styringsområdet Service

For styringsområdet Service forventes et merforbrug på 11,1 mio. kr. De væsentligste afvigelser er beskrevet herunder:

- Stabene i Borgmesterforvaltningen forventes i 2018 at ende med et mindreforbrug på 2,4 mio. kr. Mindreforbruget opstår af en række mindre mindreforbrug fra f.eks. lønbudget, konsulentydelse, advokatbistand og overhead.
- Tilskud under Økonomiudvalget forventes i 2018 at ende med et merforbrug på 2,2 mio. kr. når året er omme, hvilket primært opstår via merforbrug på tilskuddet til Beredskab Fyn samt Udvikling Fyn. Tilskud ligger under det faglige område "Tilskud mv." i tabel 1.
- Under det faglige område "Tilskud mv." ligger ligeledes Vækstmidlerne, hvor der forventes et mindreforbrug på 2,3 mio. kr. Dette skyldes blandt andet, at disponeringerne til Odeons underskudsgaranti, samt de overførte midler til Tour de France, ikke forventes at blive brugt i indeværende år.
- Elevområdet har både i 2016 og 2017 været præget af store mindreforbrug grundet manglende elevoptag. Det vurderes, at der sker en løbende stigning i antallet af elever gennem 2018. Dette skyldes primært en stigning i antallet af social- og sundhedsassistentselever. For 2018 vurderes et mindreforbrug på 20,8 mio. kr. De kommende år forventes dette mindreforbrug at blive væsentligt mindre frem mod 2020, hvor der er sket fuld indfasning af social- og sundhedsassistentuddannelsen. Elevområdet ligger under det faglige område "Fællesudgifter" i tabel 1.
- Barselsudligningsfonden forventes at komme ud med et merforbrug på 3,1 mio. kr., når året er omme. Området har gennem de seneste år haft et merforbrug i forhold til det budgetterede. Fremadrettet forventes området at have et strukturelt merforbrug. Dette skyldes demografisk udvikling, øgede barselsmønstre og ændrede regler. Barselsudligningsfonden ligger under det faglige område "Fællesudgifter" i tabel 1.
- Tjenestemandspensioner forventes at komme ud med et mindreforbrug på 4,1 mio. kr., når året er omme. Der har gennem de seneste år været et løbende mindreforbrug, da omfanget af tjenestemænd, der modtager pension fra Odense Kommune er blevet mindre. Tjenestemandspensioner ligger under det faglige område "Fællesudgifter" i tabel 1, men en lille del ligger under "Fællesudgifter" under Særlige driftsområder.

- Under det faglige område "Centrale reguleringspuljer" ligger der, ud over den førømtalte overførsel fra 2018 til 2019 på 50,0 mio. kr. for at sikre servicerammen i 2019, også et forventet mindreforbrug på 9,7 mio. kr. fra Effektanalyserne, hvor Monopolbruddet f.eks. skaber mindreforbrug grundet i forsinkelser i implementeringen af nye systemer fra blandt andet KOMBIT og Udbetaling Danmark. Jo flere systemer, der bliver udskudt, desto mindre bliver besparelsen de enkelte år via Monopolbruddet.

Styringsområdet Særlige driftsområder

For styringsområdet Særlige driftsområder forventes et mindreforbrug på 27,2 mio. kr. De væsentligste afvigelser er beskrevet herunder:

- Den kommunale medfinansiering af sundhedsområdet er den største enkeltstående post inden for Økonomiudvalgets område. Der er i 2018 et samlet budget på 768,0 mio. kr., hvoraf 2,9 mio. kr. af budgettet ligger under Service. Der er sket væsentlige ændringer i systematikken og reglerne for den kommunale medfinansiering fra 2017 til 2018 grundet en ny model på området. Den manglende historik på den nye model medfører en væsentlig usikkerhed i prognosen, hvor et mindreforbrug på 13,2 mio. kr. er estimeret. Den kommunale medfinansiering af sundhedsområdet ligger primært under det faglige område "Sundhed" i tabel 1, men en mindre del af budgettet ligger under "Sundhed" under Service, hvorfor 2,5 mio. kr. ud af de 13,2 mio. kr. i mindreforbrug er placeret under Service.
- Beskæftigelsesområdet 2018 ligger under "Centrale reguleringspuljer". Vurderingen på området kommer fra sagen "Opfølgning på Forsørgelses- og Sikringsydelse 1. halvår 2018", som behandles i Beskæftigelses- og Socialudvalget den 4/6 2018:

"Reservationspuljerne under Økonomiudvalget består af forskellen mellem egne skøn for årets udgifter til området for forsørgelses- og sikringsydelse og KL's skøn for kommunens udgifter til området. Reservationspuljerne kan justeres en række gange hen over budgetåret og opgøres endeligt i august året efter budgetåret.

Forventningen i denne opfølgning er, at reservationspuljerne i 2018 vil blive forværret lidt i forhold til de oprindelige reservationspuljer på 25,47 mio. kr. fra budgetvedtagelsen i sommeren 2017. Dette skyldes primært, at KL's seneste prognose for midtvejsreguleringen af beskæftigelsestilskuddet forudser en negativ regulering på 7,2 mio. kr. Den faktiske regulering kendes til sommer.

I denne opfølgning forventes et samlet merforbrug på forsørgelses- og sikringsydelse i 2018 på 2,6 mio. kr., og sammen med mindre reguleringer som følge af geninvesteringer og reguleringer i investeringsmodellerne forventes det samlede resultat i 2018 for reservationspuljerne at ende på 16,1 mio. kr."

Strukturelle mer- og mindreforbrug i Borgmesterforvaltningen i de kommende år

Prognoser for de kommende år, på styringsområdet Service med overførselsadgang, tyder på, at forvaltningen har tre større områder, som har vedvarende merforbrug. Her er der tale om Barselsudligningsfonden, Beredskab Fyn og tilskudsområdet, der tilsammen vil have et strukturelt merforbrug på ca. 6,4 mio. kr. fra 2019 og frem. Omvendt har forvaltningen et område, elevområdet, som forventes at have et strukturelt mindreforbrug. Dette mindreforbrug er estimeret til at være 14,3 mio. kr. i 2019 faldende til 5,7 mio. kr. i 2020 og 4,7 mio. kr. i 2021. Estimaterne er underlagt en del usikkerheder og tager på nuværende tidspunkt ikke højde for elevindsatser eller de nye overenskomster.

Budgetændring

Udmøntning af afledt drift, udestående fra 2017

Der udmøntes afledt drift fra puljen under Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget. Ved effekt- og økonomiopfølgningen 2. halvår 2017 udmøntedes alene afledt drift for 2017 for anlægsrammerne "Fremtidens skoler" og "Dagtilbud" samt "Hverdagens Fundament". Der udestår derfor at udmønte afledt drift for disse anlægsrammer for 2018 og frem. Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen har afsluttet analysen af, hvad der udløser afledt drift inden for disse rammer, og udmønter derfor 5,2 mio.kr. fra puljen. De enkelte projekter fremgår af tabel 2.

Tabel 2 - Udmøntning af afledt drift

1.000 kr.	2018 (2018-pl)	2019 (2019-pl)	2020 (2019 pl)	2021 (2019-pl)
Afledt drift, Fremtidens skoler og dagtilbud	3.312	3.392	3.392	3.392
Afledt drift, Hverdagens fundament	1.935	1.981	1.981	1.981
Udmøntning i alt	5.247	5.373	5.373	5.373

Odense Bys Museer

I forbindelse med Odense Bys Museers overgang til selvejende institution pr. 1/1 2018 har Odense Kommune v/Borgmesterforvaltningen og Odense Bys Museer indgået administrationsaftale om Odense Bys Museers betaling for forskellige administrative ydelser fra kommunen. På den baggrund overføres 972.100 kr. fra Borgmesterforvaltningen til By- og Kulturforvaltningen, og beløbet indgår herefter i det årlige tilskud fra By- og Kulturforvaltningen til Odense Bys Museer i henhold til den udarbejdede driftsaftale mellem parterne. Odense Bys Museer anvender tilskuddet fra Odense Kommune til finansiering af sine driftsudgifter, herunder udgifterne til den førnævnte administrationsaftale.

Økonomi

Med sagen overføres en samlet bevilling på styringsområdet Service på 6.219.083 kr. i 2018 og 6.345.011 kr. i 2019 og frem fra Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget vedrørende udmøntning af afledt drift og Odense Bys Museers overgang til selvejende institution. Som konsekvens heraf nedskrives Borgmesterforvaltningens ramme og henholdsvis opskrives By- og Kulturforvaltningens ramme med 6.219.083 kr. i 2018 og 6.345.011 kr. i 2019 og frem.

Denne sag har ikke konsekvenser for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Opfølgingsanalyse for 1. halvår af 2018 - Odensemål

Bilag vedr. afledt drift

Punkt 5: Anlægsopfølgning for 1. halvår 2018

00.00.00-A00-42-18

Resume

Byrådet vil i 2018 få to anlægsopfølgninger - én på baggrund af 1. halvår 2018 og én på baggrund af 2. halvår 2018. Dette er opfølgningen for anlæg under Økonomiudvalgets område.

Der afrapporteres på tre hovedindikatorer for anlægsprojekterne: 1) Økonomi, 2) Fremdrift og 3) Periodisering.

Økonomi er et udtryk for, om projektet forventes at holde det samlede budget. Der er tale om et flerårigt perspektiv.

Fremdrift beskriver, om det enkelte anlægsprojekt har den ønskede fremdrift.

Periodisering viser, om det enkelte projekt har udfordringer i forhold til at få udgifterne til at følge den budgetlagte periodisering. Her er der tale om ét-årige perspektiver.

I hver anlægsopfølgning gives der et overblik over anlægsprojekter med en anlægssum på over 15 mio. kr. i 2018 samt de øvrige projekter inden for Økonomiudvalgets område.

Nedenstående viser "trafiklys" samlet for Økonomiudvalgets område.

ØKONOMI	GRØN	Der forventes samlet balance på projekter, som afsluttes i 2018.
FREMDRIFT	GRØN	Der er overordnet set den forventede fremdrift i den samlede anlægsporfølje.
PERIODISERING	Rød	Der er et forventet mindreforbrug på 50,9 mio. kr. i 2018, som overføres til 2019 (2020-2021)

Effekt

Sagen er en opfølgning på kommunens anlægsporfølje og har derfor ingen konsekvenser for et eller flere af odensemålene.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender:

1. Den samlede anlægsopfølgning for projekter under Økonomiudvalget, 1. halvår 2018.
2. Der overføres 50.936.558 kr. i forventet mindreforbrug i 2018 samt 5.905.905 kr. i forventet mindreforbrug i 2019 til forbrug i 2020–2022 fordelt med 39.842.463 kr. i 2020, 15.000.000 kr. i 2021 og 2.000.000 kr. i 2022. De enkelte projekter fremgår af tabellerne i sagen.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Nedenfor gives et overblik over anlæg under Økonomiudvalget:

Anlægsprojekt	Korr. budget 2018	Forventet forbrug 2018	Afvigelse	Økonomi (Kassepåvirkning)	Overførsel 2019	Overførsel 2020	Overførsel 2021	Overførsel 2022	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
Økonomiudvalget											
Byg til vækst boksen	24.270	0	24.270	24.270	0	0	0	0			
ESDH - SBSYS	1.660.365	1.660.365	0	0	0	0	0	0			
Letbanen, linje 2	1.500.000	100.000	1.400.000	0	1.400.000	0	0	0			
Office 365	3.917.705	3.917.705	0	0	0	0	0	0			
Fra gade til by - omdannelse at Thomas B. Triges Gade	8.304.155	-10.620.466	18.924.621	0	19.082.158	-157.537	0	0			
Strategisk udviklingspulje	12.286.900	8.515.669	3.771.231	0	3.771.231	0	0	0			
Bydelspuljen	22.066.310	17.066.310	5.000.000	0	5.000.000	0	0	0			
Udvikling og byomdannelse i Odense NØ	21.840.706	0	21.840.706	0	-35.159.294	40.000.000	15.000.000	2.000.000			
Campus Odense Development	149.508	149.508	0	0	0	0	0	0			
Total	71.749.919	20.789.091	50.960.828	24.270	-5.905.905	39.842.463	15.000.000	2.000.000			

- Byg til vækst boksen forventes afsluttet i 2018. Der er tale om et for nuværende ganske lille anlæg.
- ESDH-SBSYS anlægget skal sikre, at Odense Kommunes personalesager integreres i ESDH-systemet. Dette arbejde har været undervejs gennem flere år. For nuværende forventes anlægget færdiggjort i 2018. Det forventes, at der er balance i økonomien.
- Letbanen, Linje 2. Anlægget overføres for størstedelen til 2019. Der er igangværende arbejde til understøttelse. Anlægget er afhængigt af det samlede letbaneprojekt.
- Office 365-anlægget er den sidste del af platformskiftet fra Notes platform i Odense Kommune. Det forventes, at dette anlæg færdiggøres i 2018, og at det dermed kan afsluttes. Det forventes, at der er balance i økonomien.
- Anlægget "Fra gade til By" har samlet periodeforskydninger for 18,9 mio. kr. Disse relaterer sig til betalinger i forbindelse med parkeringsanlæg. Der er ikke tale om forsinkelser, men alene periodeforskydninger. Der er tale om et forholdsvist stort og kompliceret anlæg, hvorfor der er en vis usikkerhed i betalingerne forholdsvist tidligt på året. Der sker endvidere én mindre forskydning mellem 2019 og 2020.
- Vedr. Strategisk udviklingspulje vurderes et mindreforbrug på i alt 3,7 mio. kr. Der er tale om periodisering af aktiviteter, der først forventes gennemført i 2019.
- Bydelspuljen er i forbindelse med denne opfølgning vurderet til at have et mindreforbrug på i alt 5 mio. kr. Dette er baseret på, at der historisk ikke har været gennemført alle projekter inden for bevillingsåret.
- Anlægget "Udvikling og byomdannelse i Odense NØ". Frigivelse i forbindelse med dette anlæg vil blive drøftet i forbindelse med By- og Kulturudvalgets møde den 19/6. Der sker i forbindelse med denne sag periodisering, der matcher forventningen til anlægget.
- Anlægget Campus Odense Development forventer at anvende hele bevillingen i 2018.

Økonomi

Anlægsopfølgningen påvirker kassen positivt med 50,9 mio. kr. i 2018. Disse udlignes igen frem mod 2022, jf. nedenstående tabel.

	2018	2019	2020	2021	2022
Periodisering	50.936.558	5.905.905	-39.842.463	-15.000.000	-2.000.000

+ = Forbedring af kassebeholdningen

Punkt 6: Fjernvarme Fyn Distribution A/S - prisnedsættelse pr. 1/7 2018

00.01.00-A00-1108-17

Resume

Fjernvarme Fyn Distribution A/S er omfattet af hvile-i-sig-selv princippet, hvilket indebærer, at selskabets indtægter og udgifter set over en årrække skal balancere. I forbindelse med regnskabsafleggelsen for 2017 er der konstateret en overdækning, som er forskellen mellem selskabets opkrævede takster og faktiske udgifter i regnskabsåret.

På den baggrund har selskabets bestyrelse besluttet at gennemføre en prisnedsættelse pr. 1/7 2018, hvorved overdækningen tilbageføres til varmekunderne.

Fjernvarme Fyn Distribution A/S foreslår, at energibidraget, der udgør den væsentligste del af fjernvarmeprisen, nedsættes fra 81,00 kr. ekskl. moms pr. GJ (Giga Joule) til 78,00 kr. ekskl. moms pr. GJ. Energidraget afregnes efter den varmemængde, forbrugeren har taget ud af vandet og beregnes på grundlag af temperaturforskellen i det fjernvarmevand, der går henholdsvis ind og ud af boligen.

Selskabet foreslår endvidere, at transportbidraget nedsættes fra 3,20 kr. ekskl. moms til 3,00 kr. ekskl. moms. Transportbidraget betales af mængden af vand, der løber igennem forbrugers anlæg målt i kubikmeter (m³).

For et standard parcelhus på 130 m² betyder ændringen en årlig reduktion i udgiften til fjernvarme på 357 kr. inkl. moms i forhold til de takster, der blev godkendt af byrådet på mødet den 7/12 2017.

Effekt

Flere indbyggere i Odense

Lavere varmepriser er til gavn for borgere og virksomheder i Odense. Et boligkøb er en stor beslutning, og udgiften til eksempelvis fjernvarme betyder mere og mere for folk, som skal købe hus. Indstillingen i sagen understøtter dermed byrådets effektmål om flere indbyggere i Odense, da den lave varmepris gør det attraktivt at bosætte sig i Odense.

Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser

Også virksomhederne i byen vil nyde godt af lave udgifter til fjernvarme. Lave faste omkostninger til f.eks. opvarmning af lokaler er altid attraktive for virksomhederne, hvorfor indstillingen i sagen også vil understøtte byrådets effektmål "Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser".

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender:

1. Fjernvarme Fyn Distribution A/S' takst for energibidrag nedsættes med 3,00 kr. ekskl. moms pr. GJ fra 81,00 kr. ekskl. moms pr. GJ til 78,00 kr. ekskl. moms pr. GJ.

2. Fjernvarme Fyn Distribution A/S' takst for transportbidrag nedsættes med 0,20 kr. ekskl. moms pr. m3 fra 3,20 kr. ekskl. moms pr. m3 til 3,00 kr. ekskl. moms pr. m3.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Byrådet har senest på mødet den 7/12 2017 godkendt takstforslag for 2018 fra Fjernvarme Fyn Distribution A/S. Takstforslaget var dengang udarbejdet med forudsætning om uændrede priser i 2018 i forhold til gældende priser ultimo 2017.

Fjernvarme Fyn Distribution er omfattet af hvile-i-sig-selv princippet, hvilket indebærer, at selskabets indtægter og udgifter set over en årrække skal balancere. I forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2017 er der konstateret en overdækning, som er forskellen mellem selskabets opkrævede takster og faktiske udgifter i regnskabsåret.

På den baggrund har selskabets bestyrelse på mødet den 26/4 2018 besluttet at gennemføre en prisnedsættelse pr. 1/7 2018, således at overdækningen derved tilbageføres til varmekunderne.

Prisnedsættelse

Fjernvarme Fyn Distribution A/S' kunder vil blive orienteret om prisnedsættelsen, som effektueres med virkning fra den 1/7 2018.

Prisnedsættelsen effektueres ved, at energibidraget, der udgør den væsentligste del af fjernvarmeprisen, nedsættes fra 81,00 kr. ekskl. moms pr. GJ (Giga Joule) til 78,00 kr. ekskl. moms pr. GJ. Herudover nedsættes transportbidraget fra 3,20 kr. ekskl. moms pr. m3 til 3,00 kr. ekskl. moms pr. m3.

I nedenstående tabel er vist sammensætningen af den årlige udgift for et standard parcelhus på 130 m2 før og efter ændringen:

Kr. inkl. moms	Opr. pris 2018	Ny pris 2018	Ændring
Målerbidrag	325	325	0
Effektbidrag	1.625	1.625	0
Transportbidrag (m3)	1.810	1.697	- 113
Energibidrag (GJ)	6.597	6.353	- 244
I alt	10.357	10.000	- 357

For et standard parcelhus på 130 m2 betyder ændringen en årlig reduktion i udgiften til fjernvarme på 357 kr. inklusive moms i forhold til de takster, der blev godkendt af byrådet på mødet den 7/12 2017. Da prisnedsættelsen først træder i

kraft pr. 1/7 2018, vil varmeudgiften for forbrugeren i ovenstående standardeksempel falde med ca. 178,00 kr. i 2018.

Alle selskabets øvrige enhedspriser forbliver uændret.

Forklaring af elementerne i varmeprisen

Prisen på fjernvarme er, jf. tabellen ovenfor, sammensat af fire elementer med henblik på at opnå en så retfærdig afregning som muligt på tværs af kundegrupper:

Målerbidrag

Der betales et årligt bidrag pr. måler, som dækker leje af måler samt service i forbindelse med opsætning.

Effektbidrag

Alle Fjernvarme Fyn Distribution A/S' kunder bliver opkrævet et effektbidrag i forhold til arealet registreret i BBR (Bygnings- og Boligregistret). Effektbidraget er et fast årligt bidrag, som dækker udgifter til drift samt vedligeholdelse af ledningsnet og produktionsanlæg.

Transportbidrag (foreslås nedsat pr. 1/7 2018)

Betales af mængden af vand, der løber igennem forbrugerenes anlæg målt i kubikmeter (m³). Transportbidraget skal motivere til at afkøle fjernvarmevandet bedst muligt, så Fjernvarme Fyn Distribution A/S skal opvarme og cirkulere en mindre mængde fjernvarmevand.

Energibidrag (foreslås nedsat pr. 1/7 2018)

Betales af varmen, forbrugeren har taget ud af vandet, målt i Mega Watt timer (MWh) eller Giga Joule (GJ). Det er således temperaturforskellen i det fjernvarmevand, der går henholdsvis ind og ud af boligen, som forbrugeren afregnes efter.

Økonomi

Budgetrammerne er ikke i tidligere sager om takstnedsættelser eller -forhøjelser blevet reguleret særskilt, idet eventuelle kommunale mer- eller mindreudgifter forudsættes afholdt inden for forvaltningernes budgetrammer via de årlige pris- og lønreguleringer af budgetterne.

Denne sag har dermed ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 7: Lukket:

00.15.00-A00-20-18

Punkt 8: Lukket:

24.00.00-G01-41-18

Punkt 9: Økonomiudvalgets nye effektmål

00.00.00-A00-191-18

Resume

Økonomiudvalget skal som de øvrige udvalg vedtage nye effektmål, indikatorer og ambitionsniveauer for den nyopstartede byrådsperiode. De nye effektmål for Økonomiudvalget var på dagsordenen på Økonomiudvalgets strategiske dag den 28/2 2018, hvor Økonomiudvalget drøftede Borgmesterforvaltningens første bud på effektmål, indikatorer og ambitionsniveauer. På kvartalsmødet havde byrådet efterfølgende mulighed for at give input til udvalgets arbejde.

På baggrund af disse drøftelser er der foretaget en række justeringer, og denne sag præsenterer de tilpassede effektmål, indikatorer og ambitionsniveauer til drøftelse. I sagen præsenteres Økonomiudvalget for 6 nye effektmål. Effektmål, indikatorer og ambitionsniveauer er en del af Økonomiudvalgets budgetbidrag til budget 2019.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget drøfter nye effektmål.

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget skal som de øvrige udvalg vedtage nye effektmål, indikatorer og ambitionsniveauer for den nyopstartede byrådsperiode. De nye effektmål, indikatorer og ambitionsniveauer er en del af Økonomiudvalgets budgetbidrag til budget 2019. De nye effektmål for Økonomiudvalget var på dagsordenen på Økonomiudvalgets strategiske dag den 28/2 2018, hvor Økonomiudvalget drøftede Borgmesterforvaltningens første bud på effektmål. Her præsenteres Borgmesterforvaltningens forslag til effektmål, indikatorer og ambitionsniveauer for de tre temaer Vækst og transformation, Effektfuld digitalisering og Effektfuld medarbejderudvikling. Hvert effektmål har som udgangspunkt én til to indikatorer. Flere indikatorer tages fortrinvis i brug, hvis det ellers ikke er muligt at få nye data med en kadence svarende til de halvårslige Effekt- og Økonomiopfølgninger.

Vækst og transformation

Odense er i fuld gang med transformationen fra stor dansk by til dansk storby, og byens fortsatte vækst er afgørende for, at det er muligt at sikre velfærd for byens borgere. Vækst står højt på den politiske dagsorden i Odense Kommune, og ét af de otte Odensemål er således målet om flere private arbejdspladser, hvor Odense er godt på vej til kunne indfri ambitionen om 10.000 nye private arbejdspladser i 2020. Herfra er det fortsat et helt centralt tema for Økonomiudvalget, at Odense Kommune lykkes med at skabe de bedst mulige forudsætninger for byens fortsatte vækst og transformation. Nedenstående effektmål rummer således Økonomiudvalgets arbejde ind i at opnå Odensemålene: ”Der skabes flere virksomheder og private arbejdspladser”, samt målene ”Borgernes indkomst skal stige”, ”Flere indbyggere i Odense” samt ”Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber”.

Borgmesterforvaltningen foreslår på baggrund af drøftelser på den strategiske dag nedenstående effektmål, indikatorer og ambitionsniveauer:

Effektmål	Indikator	Ambitionsniveau
En moderne storby med international konkurrenceevne	Antal medarbejdere i robotklyngen	+4500 medarbejdere (nyt 2020-mål)
En moderne storby med et åbent og mangfoldigt fællesskab alle vil bidrage til	Odenseanerne har en positiv oplevelse af byen (bystolthed)	+ 6% (2021)

Effektfuld digitalisering

Danmark er i dag gennemdigitaliseret, og IT indgår i stort set alle processer i den offentlige sektor. Derfor er digitalisering en integreret del af strategien for løsningen af kommunens kerneopgaver og en væsentlig del af den måde, kommunen møder borgerne og virksomhederne på.

Odense Kommune har med softwarerobotten Tyra lagt sig i front i det offentlige, når det handler om automatisering af processer, hvilket har styrket og understreget Odenses status som robotby. I 2017 blev der gennemført succesfulde pilotprojekter, og nu skal softwareroboterne udbredes til hele kommunen, da de er et væsentligt middel til at gøre arbejdsgange og processer mere effektive, aflaste medarbejdere og øge kvaliteten. På den måde kan der frigøres ressourcer til at løfte de kommunale service- og velfærdsopgaver. Effektfuld digitalisering er altså en forudsætning for at opnå Odensemålene.

Med digitalisering følger et ansvar. Odense Kommune er, som offentlig institution med ansvar for borgere, forpligtet til at sikre, at alle føler sig digitalt trygge. Dette gør sig gældende, når kommunen håndterer personfølsomme og fortrolige data, men også når digitale trusler udefra har betydning for hverdagen hos borgerne. Derfor har Odense Kommune via flere tiltag påtaget sig et medansvar for, at borgerne føler sig digitalt trygge i cybertrafikken, når de bruger digitale services, og lever på den måde op til borgernes forventninger til en nytænkende og effektiv kommune.

I nedenstående er præsenteret Borgmesterforvaltningens input til effektmål, indikatorer og ambitionsniveauer:

Effektmål	Indikatorer	Ambitionsniveau
En effektfuld og nytænkende kommune for borgere og virksomheder gennem digitalisering	Ændringen i kommunens digitaliseringsgrad via gennemførte projekter	Ambitionsniveau fastlægges med første måling
Større digital tryghed hos borgere	Større bevidsthed om cybercrime i aldersgruppen 13-24 år	Ambitionsniveau fastlægges med første måling

For effektmålet ”En effektfuld og nytænkende kommune for borgere og virksomheder gennem digitalisering” foreslås alternativt til ovenstående indikator ”Antal frigjorte medarbejderressourcer” eller ”Oplevet digitalisering hos Odense Kommunes medarbejdere”. For effektmålet ”Større digital tryghed hos borgerne” foreslås alternativt til ovenstående indikator ”Tilliden til Odense Kommunes håndtering af borgernes data”.

Effektfuld medarbejderudvikling

For at Odense Kommune skal lykkes med at skabe de ønskede effekter, er det vigtigt, at kommunens medarbejdere er klædt godt på til at skabe velfærd af høj kvalitet for og med byens borgere og virksomheder. Økonomiudvalget har det politiske arbejdsgiveransvar for kommunens ca. 14.000 medarbejdere, og effektfuld medarbejderudvikling er derfor et centralt tema i Økonomiudvalgets arbejde med at skabe effekt for byens borgere og virksomheder.

Odense Kommune skal ligeledes tage ansvaret for at uddanne fremtidens personale. Hvis Odense lykkes med dette, vil det primært få en afsmittende effekt på Odensemålene: ”Børn lærer mere og er mere kompetente”, ”Flere funktionsdygtige ældre og handicappede”, samt ”Flere borgere er sunde og trives”.

Borgmesterforvaltningen foreslår nedenstående effektmål, indikatorer og ambitionsniveauer:

Effektmål	Indikatorer	Ambitionsniveau
Odense Kommune uddanner flere borgere inden for de borgernære velfærdsområder	Antal færdiguddannede på det sundhedsfaglige område (målt på frafald)	- 25% (2021)
Dygtige engagerede medarbejdere med tid til kerneopgaven	Sygefravær (Gns. antal fraværsdage per medarbejder i indeværende år)	11,1 dage (2017) ¹

¹Ambitionsniveau for 2018 og fremtidige år afventer behandling i hovedudvalget

For effektmålet ”Dygtige engagerede medarbejdere med tid til kerneopgaven” foreslås alternativt til ovenstående indikator ”Læring/udvikling og rolleklarhed” fra den årlige medarbejdertrivselsundersøgelse.

Økonomi

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 10: § 17, stk. 4-udvalg vedr. borgerinddragelse

00.22.04-A00-2-18

Resume

I 2017 besluttede byrådet, at den kommunale forvaltning skulle komme med et oplæg til, hvordan der kan arbejdes med øget borgerinddragelse i Odense Kommune, eksempelvis folkeafstemninger, borgerdrevne forslag, borgerpaneler mv.

Med henblik på drøftelse i Økonomiudvalget har Borgmesterforvaltningen i tæt samspil med By- og Kulturforvaltningen udarbejdet et kommissorium til et nyt § 17, stk. 4-udvalg, der skal komme med forslag til mere borgerinddragelse i Odense. Dette udkast til kommissorium rummer blandt andet navn for udvalget, sammensætning, forankring, konkrete opgaver og resultater, som udvalget får ansvaret for, samt periode for udvalget og dets virke.

Odense Kommune har allerede i dag en velfungerende struktur på civilsamfundsområdet, der blandt andet rummer Center for Civilsamfund med tilhørende Advisory Board under By- og Kulturforvaltningen. Dette betyder, at snitfladerne mellem de eksisterende strukturer på civilsamfundsområdet og et nyt rådgivende § 17, stk. 4-udvalg skal afklares for at sikre en hensigtsmæssig opgavefordeling.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget drøfter etablering af et § 17, stk. 4-udvalg, der skal arbejde med øget borgerinddragelse i Odense Kommune.

Beslutning

Økonomiudvalget:

Sagen behandlet som en A-sag.

Økonomiudvalget anbefaler, at byrådet etablerer et § 17, stk. 4-udvalg, der i henhold til det beskrevne kommissorium skal arbejde med øget borgerinddragelse i Odense Kommune.

Der ydes ikke vederlag til udvalget.

I forbindelse med byrådets behandling af sagen vil der foreligge forslag til medlemmer af udvalget, der kan bestå af op til 8 byrådsmedlemmer og indstilles af byrådets partier.

Sagsfremstilling

Baggrund

I 2017 besluttede byrådet, at den kommunale forvaltning skulle komme med et oplæg til, hvordan der kan arbejdes med øget borgerinddragelse i Odense Kommune.

Borgerinddragelse er et fundamentalt og aktuelt spørgsmål, der løbende diskuteres såvel lokalt som nationalt. Senest har et flertal af Folketingets partier i februar 2018 besluttet, at et flertal i en kommunalbestyrelse kan udskrive bindende folkeafstemninger om kommunale anliggender.

Øget borgerinddragelse kan bidrage til at styrke det lokale demokrati endnu mere, end det er tilfældet i dag. Helt generelt kan det være en udfordring for folkevalgte at sikre, at byens borgere og virksomheder inddrages i den løbende beslutningstagen, og dermed bevare følingen med dét, byens borgere finder vigtigst. Samtidig ser man en anden tendens i disse år, idet mange borgere tager lokale initiativer og udviser stort engagement. Borgerne ønsker inddragelse og involvering i beslutninger, der præger kommunens udvikling.

Borgerinddragelse kan derfor være et redskab til øget dialog og samspil med byens borgere og virksomheder. Dette redskab kan have generelle demokratiske fordele og kan samtidig ses som en måde, hvorpå kommunen udvikler sin kerneopgave via indsigt fra de personer, der er i kontakt med kommunen og kender behovet.

Med henblik på drøftelse i Økonomiudvalget har Borgmesterforvaltningen i tæt samspil med By- og Kulturforvaltningen udarbejdet forslag til kommissorium for et nyt § 17, stk. 4-udvalg, der skal komme med forslag til mere borgerinddragelse i Odense.

Nyt rådgivende udvalg for arbejdet med borgerinddragelse

I 2017 besluttede byrådet, at den kommunale forvaltning skulle udarbejde et oplæg til, hvordan der kan arbejdes med mere borgerinddragelse. Byrådet bestilte i den forbindelse et kommissorium for et § 17, stk. 4-udvalg, der skulle udarbejde forslag til mere borgerinddragelse i Odense Kommune, herunder f.eks. folkeafstemninger, borgerdrevne forslag, borgerpaneler mv.

I det nedenstående er der udarbejdet et udkast til kommissorium for et nyt rådgivende § 17, stk. 4-udvalg.

Betegnelse for § 17, stk. 4-udvalg vedr. borgerinddragelse

§ 17, stk. 4-udvalget vil fremover betegnes ”Udvalget for borgerinddragelse”.

Udvalgets opgaver

Formålet med § 17, stk. 4-udvalget er at undersøge potentialerne for at fremme og udvikle borgerinddragelsen i Odense Kommune. Udvalgets arbejde kan udgøre et godt afsæt for at styrke demokratiet og borgernes indflydelse på nærmiljøet og den by, de bor og lever i – og dermed understøtte fællesskaber og et stærkt sammenhængende Odense.

Udvalgets opgave er at rådgive byrådet, herunder undersøge og komme med anbefalinger til, hvordan byrådet kan blive endnu bedre til at inddrage borgerne i de politiske beslutninger. Udvalget er rådgivende og har ingen selvstændig beslutningskompetence.

Udvalget skal:

- Arbejde analytisk, udforskende og helhedsorienteret med opgaven.

- Afsøge andres erfaringer med borgerinddragelse, herunder erfaringer fra andre kommuner, andre lande og forskningsmæssig indsamlet viden.
- Have blik for mulighederne i at udvikle og skabe synergi mellem/til eksisterende tiltag i kommunen.
- Have blik for tiltag, der kan fremme inddragelsen af borgere, som ikke normalt deltager i den demokratiske proces.

Herudover besluttede byrådet den 21/3 2018, at Børn- og Ungeudvalget skal påbegynde arbejdet med at identificere koncepter for et stærkere ungedemokrati i Odense. Denne opgave skal i henhold til byrådets beslutning overdrages Udvalget for borgerinddragelse efter dets etablering.

Udvalget skal konkret beskrive fordele og ulemper ved mulige borgerinddragelsestiltag og komme med anbefalinger, som forelægges byrådet i sommeren 2019.

Udvalgets sammensætning

Udvalget består af 7 byrådsmedlemmer, der vælges efter forholdstalsvalg på grundlag af d'Hondts metode. Byrådet udpeger såvel formand som næstformand for udvalget under ét.

Ud over udvalgets faste medlemmer kan udvalget vælge ad hoc at inddrage eksterne interessenter i arbejdet. Det kan være borgere, foreninger, råd, virksomheder, eksperter mfl.

Udvalgets funktionsperiode

Udvalget for borgerinddragelse nedsættes for en étårig periode, og medlemmerne er valgt for hele perioden.

Udvalgets arbejde og resultater

I løbet af Udvalget for borgerinddragelses funktionsperiode skal udvalget indsamle inspiration og sikre inddragelse af relevante parter. Ved udvalgets afslutning skal udvalget udarbejde en samlet afrapportering, der forelægges byrådet. Denne samlede afrapportering skal indeholde konkrete anbefalinger til, hvordan der fremadrettet arbejdes med borgerinddragelse i Odense Kommune. Udvalget for borgerinddragelse skal i sine anbefalinger komme med forslag til, hvordan byrådet eller de stående udvalg kan sikre mere borgerinddragelse på de respektive områder.

Udvalget for borgerinddragelse mødes som udgangspunkt 4 gange inden for 1 år. Indholdet af de fire møder skal aftales i forbindelse med det første møde, men afviklingen af møderne kan ske efter følgende model:

Møde 1: Afsæt

Arbejdet indledes med et rammesættende møde, hvor udvalget bl.a. afsøger kommunens eksisterende erfaringer med borgerinddragelse og udvælger særlige emner, som udvalget vil udforske nærmere.

Møde 2: Inspiration

Mødet danner rammen om afsøgning af inspiration og erfaringer udenfor egen kommune, eventuel studietur.

Møde 3: Inddragelse

Udvalget inviterer relevante interessenter til dialog og idégenerering.

Møde 4: Afrapportering

Mødet er målrettet opsamling på den viden og inspiration, som udvalget har fået gennem den afsøgende fase. Udvalget drøfter indhold og form i forhold til det afrapporterede notat til byrådet.

Udvalgets virke

Udvalget udøver sin virksomhed i møder. Dog kan udvalget i særlige tilfælde beslutte, at en sag kan afgøres ved skriftlig cirkulation, såfremt der er enighed herom. Forretningsordenen for udvalget skal vedtages af udvalget på første møde.

Udvalget betjenes af Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen i forening.

Eventuelt honorar for medlemmer af Udvalget for borgerinddragelse

Der vil være mulighed for at yde et årligt vederlag til de af udvalgets medlemmer, der samtidig er byrådsmedlemmer, og herunder vil det være muligt kun at yde vederlag til eksempelvis formand og næstformand. I henhold til reglerne herom vil eventuelle vederlag til byrådsmedlemmer i § 17, stk. 4-udvalg skulle tages fra den samlede pulje, der er til fordeling mellem medlemmerne af de stående udvalg. Dette har den konsekvens, at såfremt der ydes årlige vederlag til byrådsmedlemmer af Udvalget for borgerinddragelse, så vil udvalgsvederlaget for hver af de 24 byrådsmedlemmer, der ikke er borgmester/rådmænd, blive reduceret.

Kommunens nuværende strukturer på civilsamfundsområdet

Odense Kommune har allerede i dag en velfungerende struktur på civilsamfundsområdet. Dette betyder, at snitfladerne mellem de eksisterende strukturer på civilsamfundsområdet og det nye rådgivende § 17, stk. 4-udvalg skal afklares for at sikre en hensigtsmæssig opgavefordeling.

Kommunens nuværende struktur på borger- og civilsamfundsinddragelse

Den 11/11 2015 besluttede byrådet, at kommunens tværgående opgaver inden for civilsamfundet henhører under By- og Kulturudvalget.

Den nuværende administrative organisering er forankret omkring Center for Civilsamfund, der primært skal arbejde for at indfri ambitionerne i kommunens Civilsamfundsstrategi.

Advisory Board

Center for Civilsamfund har i dag tilknyttet et Advisory Board, som viser nye veje og sætter nye standarder for samarbejde med civilsamfundet. Med Advisory Boardet modtager Odense Kommune strategiske råd og kvalificeret sparring på kommunale udfordringer og potentialer – i tæt samspil med civilsamfundets aktører. Advisory Boardet og Center for Civilsamfund dækker hele kommunen og har bl.a. bidraget til at udfordre og kvalificere de opgaver, som hvert fagudvalg havde besluttet, at Center for Civilsamfund skulle bistå hver forvaltning/udvalg med at løse.

Advisory Boardet består af fem markante nationale aktører og en lokal aktør på civilsamfundsområdet. Advisory Boardet mødes to gange årligt, og møderne ledes af By- og Kulturrådmændene. Advisory Boardet er etableret som et rådgivende, fremadskuende og kvalificerende organ, og det har ikke formelle juridiske eller økonomiske forpligtelser.

Snitflader mellem Udvalget for borgerinddragelse og nuværende strukturer

For at sikre en hensigtsmæssig opgavefordeling mellem Udvalget for borgerinddragelse og de nuværende strukturer på civilsamfundsområdet skal snitfladerne afklares. Der lægges op til, at det nuværende arbejde i Advisory Board fortsætter sit fokus på civilsamfundsområdet med udgangspunkt i kommunens civilsamfundsstrategi, mens Udvalget for borgerinddragelse arbejder specifikt med de ovenfor skitserede opgaver.

Det bliver op til Borgmesterforvaltningen samt By- og Kulturforvaltningen at sikre et koordineret samspil mellem Udvalget for borgerinddragelse og Center for Civilsamfunds Advisory Board. Dette kan eksempelvis ske ved møder mellem de to fora.

Alternativ organisering af arbejdet med borgerinddragelse

Som alternativ til at oprette et rådgivende § 17, stk. 4-udvalg kan man drøfte, hvorvidt kommunens eksisterende strukturer vil kunne løse opgaven ved at øge det nuværende fokus på borgerinddragelse. I dette alternativ til at oprette et nyt rådgivende udvalg vil opgaven med at skabe øget borgerinddragelse blive tillagt kommunens eksisterende strukturer på civilsamfundsområdet, hvilket betyder, at opgaven med at komme med nye forslag til borgerinddragelse, f.eks. folkeafstemninger, borgerdrevne forslag, borgerpaneler mv., bliver tillagt Center for Civilsamfund under By- og Kulturudvalget.

På grund af Center for Civilsamfunds tværgående karakter kan det eksisterende Advisory Board – via By- og Kulturudvalget – rådgive det samlede byråd om, hvordan der skabes øget borgerinddragelse i kommunen.

Drøftelsen af dette alternativ skal ses som en mulighed for at øge det nuværende fokus på borgerinddragelse og dermed lægge opgaven med at udforme konkrete forslag til mere borgerinddragelse i og på tværs af kommunen i de nuværende og velfungerende strukturer.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 11: Nytækningsudvalget: Bruttoliste med idéer

00.00.00-A30-1-18

Resume

Nytækningsudvalgets første møde blev afholdt på økonomiudvalgsmødet den 2/5 2018. Der er på baggrund af udvalgets drøftelser på dette møde udarbejdet en første version af en bruttoliste med idéer til konkrete tiltag og pilotprojekter, som eventuelt vil gå videre til den faglige kvalificering i fase 2. Bruttolisten vil løbende blive opdateret med nye idéer og fremlagt for Økonomiudvalget til drøftelse. På udvalgets møde den 21/11 2018 vil udvalget prioritere, hvilke idéer fra bruttolisten der skal gå videre til en faglig kvalificering i fase 2. Første version af bruttolisten med idéer er vedhæftet sagen.

Nytækningsudvalgets næste møde den 20/6 2018 vil have tematisk fokus på "Fremtidens folkeskole" (arbejdstitel). På dette møde vil Nytækningsudvalget desuden få præsenteret en opdateret bruttoliste med idéer samt få præsenteret et konkret oplæg vedrørende inddragelsen af borgere, brugere og medarbejdere i udvalgets arbejde.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget drøfter første version af bruttolisten med idéer og bidrager med yderligere input til listen.

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

Nytækningsudvalgets første møde blev afholdt på økonomiudvalgsmødet den 2/5 2018. To eksterne eksperter, Jesper Bo Jensen og Claus Juhl, bidrog med inspirationsoplæg og input til udvalgets drøftelser. På mødet blev forslag til program for udvalgets aktiviteter i 2018 godkendt. Ligeledes blev den overordnede tilgang til inddragelse af eksterne eksperter, borgere, brugere og medarbejdere i udvalgets aktiviteter godkendt.

Bruttoliste med idéer

Der er på baggrund af udvalgets drøftelser den 2/5 2018 udarbejdet en første version af en bruttoliste med idéer til konkrete tiltag og pilotprojekter, som eventuelt vil gå videre til en faglig kvalificering i fase 2. Bruttolisten vil løbende blive opdateret med nye idéer og fremlagt for Økonomiudvalget til drøftelse. Første version af bruttolisten med idéer er vedhæftet sagen.

Program for 2018

Nytækningsudvalgets arbejde er opdelt i fire faser:

I 2018 vil udvalget have fokus på idégenerering (fase 1), og i slutningen af 2018 vil udvalget på baggrund af en bruttoliste med idéer prioritere, hvilke idéer der skal arbejdes videre med og konkretiseres i starten af 2019 (fase 2).

Programmet for 2018 ser således ud:

Dato	Aktivitet
Medio maj	Interview med udvalgsmedlemmer
Ultimo maj	Studietur til Groningen i Holland
20. juni	2. møde: "Fremtidens folkeskole" (arbejdstitel) + drøftelse af inddragelse af borgere, brugere og medarbejdere.
26. september	3. møde: Inspirationsoplæg. Mødet afholdes i forbindelse med Thinkers50.
31. oktober	4. møde: Input fra borgere, brugere og medarbejdere til bruttoliste med idéer.
21. november	5. møde: Prioritering af hvilke idéer fra bruttolisten, som skal gå videre til faglig kvalificering i fase 2.

I maj 2018 gennemføres interviews med borgmester og rådmænd med henblik på at få input til planlægningen af udvalgets arbejde samt afdække konkrete idéer til nytænkning af den kommunale opgaveløsning. Konkrete idéer fra disse interviews vil blive tilføjet på bruttolisten til videre drøftelse i udvalget. Ligeledes vil konklusioner og anbefalinger fra de gennemførte interviews blive sammenskrevet og forelagt for Nytækningsudvalget. Endelig vil Økonomiudvalgets studietur i slutningen af maj bidrage med input til udvalgets arbejde, herunder bruttolisten med idéer.

Nytækningsudvalgets næste møde afholdes den 20/6 2018 som en del af Økonomiudvalgets Strategiske dag. Dette møde har tematisk fokus på "Fremtidens folkeskole" (arbejdstitel). På dette møde vil Nytækningsudvalget desuden få præsenteret en opdateret bruttoliste med idéer samt få præsenteret et konkret oplæg vedrørende inddragelsen af borgere, brugere og medarbejdere i udvalgets arbejde.

Nytækningsudvalgets møde den 26/9 2018 vil blive afholdt sammen med Thinkers50 og vil have et tematisk fokus. På Strategisk dag den 31/10 2018 vil udvalget blive præsenteret for idéer til kommunal nytænkning som input til udvalgets bruttoliste med idéer. Endelig vil udvalget den 21/11 drøfte bruttolisten med idéer og prioritere, hvilke idéer der skal gå videre til en faglig kvalificering i fase 2.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Nytækningsudvalgets bruttoliste 09052018

Punkt 12: Lukket:

24.10.05-G01-1-18

Punkt 13: Stadsdirektøren orienterede om forlængelse af projektperioden for projektet Flere ledige i servicejob

00.01.00-G01-436-18

Resume

Punkt 14: Stadsdirektøren orienterede om ændret afrapporteringstidspunkt for bandeindsatsen

00.01.00-G01-436-18

Resume